

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Anul XI, Nr. 531

Vineri 18 septembrie 1959

8 pagini 25 bani

Evenimente mari

De câteva zile, tovarășul N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. se află pe pămîntul S.U.A. De câteva zile, fanionul sovietic se află în Lună. Și tot de câteva zile spărgătorul de gheață atomică a pornit în prima sa cursă. Evenimente mari, care au făcut ca aceste zile să fie zile istorice, de covârșitoare însemnătate pentru pace și liniștea lumii.

Înșiruirea tovarășului Hrușciov cu D. Eisenhower reține cu intensitate atenția opiniei publice mondiale. Popoarele lumii, profund interesate în menținerea și apărarea păcii, văd în această întrevedere un început promițător pentru însănătoșirea situației internaționale, conducătorii celor două mari puteri avînd posibilitate să găsească împreună căile unei înțelegeri mai bune, ale unei apropieri sincere între statele lor, ale unei colaborări trainice. Această speranță a popoarelor este îndreptățită de atitudinea conducătorului sovietic, care și cu ocazia acestei vizite, ca de altfel întotdeauna, stă ferm pe pozițiile apărării păcii. „Războiul — a spus N. S. Hrușciov pe aeroportul Andrews în ziua sosirii în America — nu făgăduiește nimănui nimic bun, pacea este spre folosul tuturor popoarelor. Iată primul principiu după care, sintem de părere, trebuie să se călăuzească oamenii de stat pentru a înfăptui năzuințele popoarelor”.

Din declarațiile făcute pînă acum în S.U.A. reiese clar că marele om de stat sovietic consideră esențial pentru crearea unui climat pașnic în lumea întreagă stabilirea unor relații de prietenie și colaborare între cele două mari puteri ale lumii. Dacă, așa cum a

spus N. S. Hrușciov, U.R.S.S. și S.U.A. vor începe să se înțeleagă mai bine, dacă ele vor începe să dea dovadă de mai mult spirit de conciliere în rezolvarea problemelor litigioase, țările mari și mici nu vor avea decît de cîștigat, iar pacea, atît de scumpă popoarelor lumii, va avea fără îndoială cel mai mult de cîștigat. De aceea, declarația lui N. S. Hrușciov făcută încă în primele minute după ce a pus piciorul pe pămîntul Statelor Unite, în sensul că poporul sovietic vrea să trăiască în pace și prietenie cu poporul american — lucru subliniat de altfel și ulterior în toate cuvîntările rostite — sporește încrederea popoarelor în politica de pace a U.R.S.S., ele întrevăzînd cu bucurie posibilitatea evitării războiului.

Cu profundă satisfacție au luat cunoștință oamenii din lumea întreagă, insetați de pace, de faptul că subiectul principal al convorbirilor ce vor avea loc între Nikita Hrușciov și Dwight Eisenhower va fi problema lichidării „războiului rece” și a consolidării păcii, a destinderii încordării internaționale. În cuvîntarea rostită în fața ziarștilor la Clubul Național al Presei de la Washington, premiul sovietic s-a ocupat de principalele probleme de a căror rezolvare depinde îndepărtarea pericolului de război. El a arătat că mijlocul cel mai sigur de a face războiul cu neputință este rezolvarea grabnică și echitabilă a problemei dezarmării. Propunerea pe care guvernul sovietic intenționează să o prezinte Organizației Națiunilor Unite și care — așa

(Continuare în pag. 1-a)

A început anul școlar

AN NOU ÎN ȘCOALA NOUA

Profesorii și elevii Școlii medii nr. 34 din Capitală au început munca noului an școlar într-un local nou, modern.

Clădirea cu două etaje a școlii cuprinde 24 săli de clasă, laboratoare, ateliere, sală de gimnastică și festivități. La amenajarea sălilor de clasă și a laboratoarelor de fizică și chimie și-au dat contribuția deopotrivă profesorii și elevii, care au confecționat numeroase planșe și schițe necesare exemplificării lecțiilor. La rîndul lor, numeroși părinți ai elevilor au muncit zeci de ore pentru ca școala în care vor învăța copiii lor să fie cît mai frumoasă.

Laolaltă, elevii, profesorii și părinții au participat cu bucurie la deschiderea noului an școlar, au vizitat sălile de clasă luminoase și spațioase, înzestrate cu mobilier modern. Ei sînt recunoscători partidului și guvernului pentru grija părintească ce o poartă tinerei generații, grijă care va asigura anul acesta copiilor, în noua școală, condiții optime de învățatură.

TOȚI COPILII SATULUI ÎNVAȚĂ

La școala de 7 ani din satul Curcanu, raionul Oltenița, prima zi de școală a sosit însoțită și luminoasă, cu aerul plin

de mirosurile cîmpului. A adus elevi cu fețe imbușurate, cu cravate purpurii, cu ochii luminați de bucuria revederii. Cel mai mulți sînt copiii ai țărănilor care au pășit pe drumul gospodăriei colective.

În pragul acestui an școlar, principala preocupare a învățătorilor și profesorilor din satul Curcanu a fost aceea de a nu lăsa nici un copil în afara școlii. Pentru a ajunge la acest rezultat, ei au stat deseori de vorbă cu țărăni muncitori, povățuindu-l să-și trimită copiii la școală. Eforturile lor au fost răsplătite de rezultatele pe care le-a arătat prima zi de școală. Nu a rămas nici un copil de vîrstă școlară care să nu fi fost înscris în clasa I-a și nici un absolvent al clasei a IV-a, care să nu se fi înscris în clasa a V-a.

MUNCITORII AU VENIT CU ENTUZIASM LA ȘCOALA

Plină de însuflețire a fost prima zi de cursuri la Școala medie serală din comuna Receaș, raionul Timișoara, înființată în toamna aceasta. Elevii — muncitori la gospodăria agricolă de stat și la S.M.T.-ul din comună, colectiviști și salariați ai cooperativelor — au venit cu entuziasm la școală, manifestîndu-și recunoștința fa-

(Continuare în pag. 2-a)



Zile de aur ale științei

14 septembrie, ora 00,02 minute și 24 de secunde...
Un moment înscris pentru todeauna în mințile și inimile
intregii omeniri.

Oamenii de știință, inginerii, muncitorii sovietici au făcut
unul din cele mai minunate poeme ale muncii creatoare.
Pînă acum numai marii poeți, artiștii de geniu, prin mă-
iestria lor, au izbutit să înfăcșoreze în asemenea măsură
imaginația milioane de oameni, să le poarte visurile
pe drumuri astrale. Numai ei ne deschideau în față, de
pe culmile creației lor, perspectiva nesfârșitelor spații ste-
lare. Inițiativa aparține de astă dată științelor pozitive —
matematica, mecanica, chimia... Poemul acesta măreț, al
aselenizării primei mașini cosmice făurită de mintea și
minile omului, a fost înscris în cifre și formule lapidare,
după zile și nopți de căutări infrigurate și geniale inspi-
rații, de către savanți și ingineri; s-a materializat în
complicate aliaje metalice și plastice, prin munca plină
de umitoare precizie a tehnicienilor și muncitorilor și a
prins viață în spațiile interplanetare, descind cu exacti-
tate fantastică curba trasată de cei care l-au făcut.

Prima rachetă cosmică, rachetă făurită de oamenii so-
vietici, a atins Luna!

Sute de milioane de oameni din întreaga lume au aș-
teptat în noaptea de 13 spre 14 septembrie vestea cea
mare: racheta a atins suprafața Lunii! Iar cind vestea
a fost transmisă pe calea undelor, pe toate meridianele
globului martorii anonimi ai acestei impresionante clipe
s-au îmbrățișat. S-au îmbrățișat cu conștiința că au asistat
la începutul unei ere noi. Era în care omul, ieșind din
sfera terestră, își poartă victorios drapelul către celelalte
corpuri astrale.

De-a lungul veacurilor, marile realizări științifice și teh-
nice, genialele invenții ale minții omeniești au fost puse,
în primele clipe, la îndoielă de către unii savanți. Însăși
această îndoielă punea mai puternic în lumină importanța
excepțională, valoarea uluitoare a noii realizări. Cu patru
ceasuri înainte de aselenizarea rachetei cosmice sovietice,
unii savanți se îndoiau încă de posibilitatea teleghidării
unei asemenea rachete la sute de mii de kilometri dis-
tanță, prin spațiul cosmic. După numai 240 de minute au
trebuit să-și retracteze declarațiile, să-și unească glasuri-
le în unanimele declarații de admirație față de această
realizare epocală.

La aceste zile de aur ale științei și tehnicii sovietice,
vestea unei alte gigantice realizări — pornirea în prima
cursă a spărgătorului de gheață atomic „Lenin” — s-a
ingemănat cu vestea victoriei în cosmos.

Aceste două mărețe întâmplări, care au precedat cu
puțin vizita în Statele Unite a lui N. S. Hrușciov, sint, așa
cum arăta conducătorul marii țări a constructorilor co-
munistului, mesajul de pace și prietenie al oamenilor
sovietici către toate popoarele lumii.

În mii de școli de pe întinsul patriei noastre profesorii,
învățătorii le-au vorbit copiilor, în ziua deschiderii noului
an școlar, despre zborul spre lună și spărgătorul de gheață
atomic, realizări epocale ale științei și tehnicii. Și poate
unii dintre oamenii școlii s-au și gândit cu bucurie că Luna,
părăsind domeniul astronomiei, va da naștere unor noi
științe — selenografia și selenologia — și că nu va trece
multă vreme pînă vor trebui să predea un capitol nou la
geografie — geografia așezărilor antarctice...

Marea Uniune Sovietică, după ce a deschis omenirii
întregi calea sfărîmării cătușelor robiei capitaliste, îi
deschide astăzi în față calea cuceririi, pentru pacea și
bunăstarea omenirii, a corpurilor cerești. În același timp
ea veghează neclintit la pacea lumii noastre. Iată de
ce arde puternic în sufletul nostru, în sufletul a sute de
milioane de oameni de pe întreg pămîntul, flacăra dra-
gostei și recunoștinței pentru țara constructorilor comu-
nistului.

MIRCEA HERIVAN

O inițiativă merituoasă

Avînd în vedere importanța
deosebită pe care o are studierea
cunoștințelor agricole pentru
pregătirea viitoarelor cadre ne-
cesare agriculturii și ținînd se-
ama de faptul că în anul acesta
predarea cunoștințelor agricole
se va extinde și la clasele a
VI-a și a VII-a, secția de învă-
țămînt și cultură a regiunii Pi-
tești a socotit că este necesar să
se acorde o atenție sporită pre-
gătirii profesorilor care predau
această disciplină.

În acest scop s-a organizat
la începutul lunii septembrie un
curs de pregătire. Cursul s-a
desfășurat la gospodăria a-
gricolă de stat din comuna
Ștefănești, care oferă nenumă-
rate mijloace de experimentare
și aplicații practice. Intrucît
este una dintre cele mai com-
plexe gospodării agricole de
stat din regiune în parte in-
trodusivă a cursului s-a discutat
despre sarcinile și contribuția
cunoștințelor agricole la formarea
concepției materialist-dialectice
despre lume și viață la elevi.
Au mai fost discutate, în conti-
nuare, diferite teme ca: „Im-
portanța solului în agricultură”,
„Formarea unei pepiniere șco-
lare”, „Organizarea parcelei
școlare și a colțului viu în
școală”, „Metodica excursiilor
și vizitelor cu caracter agricol”,
„Metodica lucrărilor de labora-
tor” etc.

După expunerea fiecărei teme
profesorii au efectuat, sub in-
drumarea celor mai buni ingi-
neri ai gospodăriei, diferite ex-
periențe și aplicații practice,
reușind astfel să-și clarifice nu-
meroase probleme în legătură
cu lucrările agricole.

Deosebit de utile au fost dis-
cuțiile care au urmat după fie-
cărele lecții în parte. Cu prile-
jul acestor discuții, pedagogii
și-au lămurit diferite probleme
ivite în timpul expunerilor teo-
retice sau al aplicațiilor practi-
ce. Utilitatea acestor discuții
trebuie subliniată și din alt
punct de vedere: ele au prile-
juit în permanență un rodnic
schimb de experiență între pro-
fesorii.

Inițiativa secției de învăță-
mînt și cultură a regiunii Pi-
tești este merituoasă și intere-
sul pe care l-a arătat pentru
pregătirea cadrelor didactice
nu va întîrzi să-și arate roa-
dele. Experiența acestui an o
va ajuta să organizeze în anul
viitor astfel de cursuri de pre-
gătire în condiții mai bune, în-
așa fel, încît să reușească să cu-
prindă cît mai multe teme.



La Școala elementară de 7 ani, din comuna Blejoi, raionul Ploiești,
elevii din clasa a IV-a A, întâmpină cu flori, în dimineața primei
zile de școală, pe învățătoarea lor.

A început anul școlar

(Urmare din pag. 1)

Șă de partid și guvern, care
le-au deschis căi largi pentru
însușirea științei și culturii.
Nicolae Paliceanu, electrician
al gospodăriei agricole colecti-
ve, elev în clasa a VIII-a a
școlii medii serale, a declarat:
„Mulțumim din toată inima
partidului pentru grija arătată
ridicării noastre culturale și
profesionale. Învățînd la școala
medie serală, noi vom putea
obține în viitor succese și mai
mari la locul nostru de muncă.”

Elevii școlii serale sînt ho-
tărîți să învețe temeinic. Ei au
arătat aceasta și la probele de
verificare a cunoștințelor pen-
tru intrarea în clasa a VIII-a,
ținute recent. Mulți dintre ei,
cum ar fi de pildă muncitorii
Aurelian Cuciuc și Ioan Raniță
sau colectivistul Gheorghe Cin-
dea, au luat nota 10 la mate-
matică și limba romînă.

La festivitatea de deschidere
a școlii au luat parte nu numai
elevii, ci și numeroși muncitori
și țărani colectivisti care și-au
exprimat bucuria față de acest
eveniment din viața salului lor.

INSTRUIȚI ȘI EDUCAȚI LAOLALTĂ

La Petroșani, noul an școlar
a început anul acesta în con-
diții deosebite. Cele două școli
medii din oraș — una cu lim-
ba de predare romînă și cea-
laltă cu limba de predare ma-
ghiară — s-au unificat. Elevii
romîni și maghiari vor învăța
de acum înainte împreună, în-
tr-o școală comună. Vor activa
în organizații de pionieri și de
U.T.M. comune, vor face parte
din echipe artistice comune,
vor munci și își vor petrece
timpul liber împreună.

Despre toate acestea au vor-
bit la deschiderea cursurilor, în
fața a peste 1500 de elevi și
aproape 1000 de părinți, tov.
Victor Bădău, directorul școlii
medii și tov. Ștefan Bende, di-
rectorul adjunct.

Cadrele didactice, părinții și
elevii și-au manifestat cu a-
cest prilej încă o dată bucuria
că vor avea o școală unificată
și că pe această cale legăturile
frățeste dintre diferite națio-
nalități se vor strînge și mai
mult.

NOII UCENICI AU CUNOSCUȚ ÎNȚEPINDEREA DIN PRIMA ZI

Școala profesională „Grigore
Preoteasa” din Capitală a îm-
brăcat, în prima zi de școală,
haina marilor sărbători. În
curtea ei au răsădit din nou
glasurile voioase ale ucenicilor,
care, reînțorși după vacanța
plăcută petrecută în taberele de
odihnă, așteptau cu nerăbdare
să înceapă cursurile și lucră-
rile practice. Odată cu „vetera-
nii” din anii II și III, au tre-
cut pentru prima oară pragul
școlii 120 de noi tineri ucenici
din anul I.

Pentru ca ucenicii să înțe-
leagă cît mai bine tainele mes-
eriei pe care o vor studia, con-
ducerea școlii și cadrele didac-

lice s-au preocupat de înzestra-
rea cabinetelor tehnice cu un bo-
gat material intuitiv. Ucenicii
nou veniți au privit cu mult in-
teres strungurile, frezele, aparate-
le de sudură, fierăstraiele me-
canice și celelalte mașini așiate
în cabinete, executate în minia-
tură de colegii lor mai mari.
Ei s-au oprit de asemenea în-
delung în fața panourilor care
prezintă structura metalelor, ca
și în fața planșelor ce înfăți-
șează procesele tehnologice de
fabrilați pe care le vor studia
la cursurile teoretice. În ate-
lierele-școală de lăcătușărie,
sculeri-matrișeri și frezori-rabo-
tori, ucenicii au ascultat cu
mult interes explicațiile date de
maștrii-instructori asupra modu-
lui de funcționare a diferitelor
mașini-unelte și a regulilor de
protecție a muncii.

Prima zi de școală s-a în-
cheiat printr-o vizită făcută în
diferite secții ale întreprinderii
„Grigore Preoteasa”.

Un valoros schimb de experiență

Cu puțin timp înainte de des-
chiderea noului an școlar, Co-
mitetul regional de partid Ga-
lați a organizat un schimb de
experiență între organizațiile
de partid din școlile elementare,
medii, profesionale și de mes-
erii. La consfățuirile ce s-au ți-
nut în acest scop în toate ora-
șele și raioanele regiunii, se-
cretarii de partid, membrii bl-
rourilor organizațiilor de bază
și ceilalți comuniști din unită-
țile școlare au vorbit pe larg
despre metodele și rezultatele
muncii politice desfășurate în
școli.

O deosebită atenție au acor-
dat dezbaterile problemelor e-
ducării elevilor în spiritul pa-
triotismului socialist și al in-
ternaționalismului proletar, le-
gării învățămîntului de viață,
de practică, pregătirii ideolo-
gice a cadrelor didactice, apli-
cării cu consecvență a Hotărîrii
partidului și guvernului prin-
vind îmbunătățirea învățămî-
ntului seral și fără frecvență.
Dezbaterile au subliniat nece-
sitatea ca membrii de partid să
vegheze cu cea mai mare aten-
ție la păstrarea purității ideo-
logice a lecțiilor și a celorlalte
activități instructive și educa-
tive, combătînd cu energie orice
manifestare a concepțiilor bur-
geze în procesul de învăță-
mînt.

Schimbul de experiență orga-
nizat de comitetul regional de
partid a fost apreciat de parti-
cipanți ca deosebit de folositor
pentru îmbunătățirea muncii
politice în unitățile școlare.

C. MARINESCU
instructor al Comitetului
regional P.M.R., Galați

Evenimente mari

(Urmare din pag. 1-a)

cum a anunțat Nikita Hrușciov — va avea un rol
însemnat în rezolvarea celei mai arzătoare pro-
bleme a zilelor noastre, este așteptată cu un
deosebit interes de opinia publică internațională.
Totodată, N. S. Hrușciov a ținut să sublinieze că
un alt element important pentru însănoșirea
atmosferei politice în lume este încheierea Trata-
tului de pace cu Germania. Lipsa acestui tratat
— rămășiță a ultimului război mondial — inveni-
zează considerabil relațiile dintre state, semănînd
în lume nesiguranță, tensiune și întreținînd un
permanent pericol de război.

Poporul sovietic, credincios principiilor leniniste
de coexistență pașnică între statele cu sisteme
sociale diferite, dovedește zi de zi, prin fapte, dorința
sa fierbinte de a trăi în pace și prietenie
cu toate popoarele lumii, de a-și închina forțele
reataoare prosperității umane. Racheta cosmică pe
care oamenii de știință din marea țară a socia-
lismului, inginerii, tehnicienii și muncitorii au trimis-o
în Lună, dînd viață visului de secole al celor
mai cutezătoare minți, spărgătorul de gheață
cu motor atomic care a ridicat ancora și a pornit
în prima sa cursă, prima centrală atomo-electrică
din lume, lansarea în Cosmos a celor dintii sate-

liți artificiali ai Pămîntului și a primei planete ar-
tificiale mărturisesc lumii întregi puternica dorință
de pace a poporului sovietic și a conducătorilor
lui, năzuința oamenilor sovietici de a folosi en-
ergia nucleară exclusiv în scopuri pașnice. Roade
ale științei puse în slujba vieții pașnice, a pros-
perității, aceste extraordinare creații ale geniului
uman au ridicat în ochii lumii întregi prestigiul
științei și tehnicii sovietice și au întărit convinge-
rea popoarelor că statul sovietic nu nutrește gin-
duri războinice. Mulțimea care se revărsa în a-
ceste zile pe străzile orașelor americane vizitate
de N. S. Hrușciov pentru a-l întâmpina pe înaltul
oaspete, întreg poporul american, salută cu căldură
în persoana eminentului om de stat această
arzătoare dorință a poporului sovietic de a sluji
pacea, eforturile conducătorilor lui de a o apăra.

Milioanele de inimi omeniești de pe pămîntul
frământat de atîtea războaie bat azi mai puternic
în așteptarea rezultatelor întîlnirilor celor doi mari
conducători de stat. Afirmăția lui Nikita Sergheevici
Hrușciov făcută în cuvîntarea sa la dineul de
la Ambasada sovietică din Washington, că
„gheața războiului rece nu numai că a căpătat
fisuri, dar a început să se și sfărîme”, îndreptă-
țește popoarele la optimism în judecarea viitoru-
lui.

Organizarea muncii simultane cu două clase

Acum, la începutul anului școlar, fiecare învățător își organizează munca pe care o va desfășura în cursul întregului an. Cu atât mai mult trebuie să se preocupe de această organizare învățătorul care lucrează simultan cu două clase, deoarece munca lui este mai complicată, el trebuind să predea în aceeași oră cunoștințe diferite la clase diferite.

Prima grijă a învățătorilor care lucrează în condițiile predării simultane este de a repartiza just clasele. Este bine ca unul să lucreze cu clasele I-a și a III-a, iar celălalt cu clasele a II-a și a IV-a. Acest fel de a combina clasele este cel mai bun deoarece, diferența de nivel dintre cunoștințele elevilor din clasele combinate fiind mai mare, îi permite învățătorului să lucreze în condiții mai bune decât în cazul combinării claselor I-a cu a II-a și a III-a cu a IV-a, elevii unei clase nefiind atrași de activitatea celeilalte clase. Combinarea clasei I-a cu a III-a este necesară și pentru motivul că în prima jumătate a anului, adică pe toată perioada predării la clasa I-a a abecedarului, cea mai mare parte din timp este rezervată la această clasă muncii directe cu învățătorul, elevii trebuind să-și însușească în mod temeinic cunoștințele de citire și scriere, cunoștințele ce stau la baza desfășurării întregului proces de învățămînt din perioadele următoare. Acest lucru îl permite în bună măsură combinarea cu clasa a III-a, ai cărei elevi, până la această dată, și-au format în suficientă măsură deprinderi de muncă independentă, ei fiind capabili să lucreze singuri un interval mai mare de timp decât elevii clasei a II-a.

Acest mod de a combina clasele mai are și avantajul că, dată fiind diferența mai mare între clase, elevii clasei mai mari devin un ajutor prețios în munca învățătorului, putînd servi celor mici de model în ce privește disciplina, formarea deprinderilor de comportare civilizată, de autodeservire etc.

Repartiția justă a claselor fiind făcută, învățătorii care predau simultan la două clase trebuie să fie atenți la felul cum întocmesc orarul. Trebuie să se aibă în vedere atît repartizarea obiectelor pe zilele săptămîinii la o clasă, cit și combinarea obiectelor în cadrul u-

nel zile și mai ales al unei ore la cele două clase cu care se lucrează simultan. Combinarea obiectelor între clase trebuie să se facă astfel încît să permită învățătorului să acorde timpul necesar muncii directe, sub îndrumarea sa, într-o clasă, în timp ce în cealaltă clasă elevii vor lucra independent. Trebuie evitată programarea lecțiilor de muzică, desen sau lucrări practice în același timp la ambele clase, deoarece această ar avea ca rezultat nerealizarea programei de învățămînt pe clase.

O foarte mare însemnătate pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt în cazul predării simultane o are planificarea materiei. În condițiile predării simultane, în care economia de timp și folosirea acestuia la maximum sînt condiții fără de care nu se pot asigura rezultate multumitoare în ceea ce privește însușirea cunoștințelor de către elevi, se impune și o atentă planificare a lecțiilor pe zile. Pentru a-și întocmi planuri bune de lecții, învățătorul trebuie să se gîndească la posibilitățile pe care i le oferă lecția la una din clase ca să-și poată desfășura activitatea în bune condiții și la cealaltă clasă. De exemplu, nu vom planifica în aceeași oră de curs două lecții care cer activitate directă cu învățătorul în cea mai mare parte din timp, ci vom căuta ca, dacă una din lecții este o lecție de predare, cealaltă să fie o lecție de consolidare a cunoștințelor, bazată pe munca independentă a elevilor. De asemenea, este necesar ca învățătorul să prevadă în plan materialul didactic și intuitiv necesar, pentru a-l procura din timp, fie din laboratorul școlii, fie confecționîndu-l cu ajutorul elevilor, părinților etc. De exemplu: confecționarea alfabetarelor, confecționarea beșoarelor și a altor materiale necesare predării aritmeticii la clasa I-a, procurarea diferitelor materiale necesare pentru lucrul manual.

Începînd munca noului an școlar, învățătorul care predă la două clase trebuie să fie conștient de faptul că buna organizare a acestei munci este una dintre condițiile hotărîtoare care asigură înarmarea elevilor cu cunoștințe și deprinderi temeinice.

M. BOȘTINA



Primele ore de studiu în noul an școlar. Țesătoarea Voica Gligore de la „Industria bumbacului B” din Capitală, elevă la școala medie serală, își pregătește rezumate pentru lecțiile de literatură

Repetarea materiei la început de an școlar

Repetarea materiei la începutul anului școlar are o deosebită însemnătate pentru buna pregătire a elevilor. În primul rînd, ea ajută la sistematizarea și aprofundarea cunoștințelor dobîndite de ei în anii precedenți, la însușirea noilor cunoștințe și priceperi și la formarea de noi deprinderi, conform conținutului programelor școlare. De asemenea, prin repetare se asigură și continuitatea în studierea unor obiecte de învățămînt.

Este deosebit de important ca începînd încă din clasa a II-a a școlii elementare să se pună accent în această etapă pe repetarea materiei studiate de elevi în anul sau anii precedenți. Înțelegînd însemnătatea recapitulării pentru ridicarea calității procesului de învățămînt, tov. A. Tarhon, învățătoare la clasa a II-a a Școlii medii „M. Eminescu” din Capitală, a prevăzut repetarea unor cunoștințe despre propoziție, scrierea propoziției, despărțirea cuvintelor în silabe și face cu elevii exerciții de scriere corectă. De asemenea, mulți alți învățători de la clasele a IV-a din Capitală repetă cu elevii lor în această etapă cunoștințele despre adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea numerelor din mai multe cifre, des-

pre ordinea operațiilor aritmetice și efectuează cu ei exerciții și probleme.

Observațiile făcute cu privire la nivelul de pregătire al elevilor în perioada de repetare a materiei la începutul anului școlar și concluziile trase pe baza acestei activități ajută învățătorii și profesorii să dea un caracter concret și precis planului lor de muncă pentru întreg anul școlar la clasa respectivă. Astfel, cunoscînd golurile din cunoștințele unor elevi, cadrele didactice vor ști cărora dintre ei și în ce direcție vor trebui să le acorde ajutor din primele zile, vor putea stabili temele consultațiilor ce trebuie date elevilor. De asemenea, lecțiile de recapitulare din această perioadă dau cadrelor didactice posibilitatea de a vedea modul în care elevii folosesc cunoștințele dobîndite în timpul practicii în producție din vară, în taberele pionierești, în excursii, prin lectură etc.

Desigur, timpul afectat repetării materiei la începutul anului școlar nu permite parcurgerea întregului material însușit anterior. De aici necesitatea planificării corecte a temelor și a lecțiilor recapitulative, așa încît aceasta să cuprindă probleme esențiale, a căror cunoaștere este absolut necesară pen-

tru însușirea noilor cunoștințe. De asemenea, se va avea în vedere și gradul de dificultate al unor teme.

Ținînd seama de aceste criterii, numeroși profesori de limbă romină au prevăzut în planul de muncă la clasa a VI-a, de exemplu, recapitularea morfologiei și foneticii pe bază de texte, alegînd în acest scop unele probleme care nu fuseseră suficient însușite de elevi în anul precedent: declinarea și articularea genitivului feminin și scrierea lui corectă, funcțiile sintactice ale substantivului în propoziție, repetarea pronumei etc. La clasa a VII-a s-a prevăzut analiza sintactică prin schemă a unor texte, urmîndu-se consolidarea priceperii de a așeza fraza în schemă, precum și recapitularea substantivelor defectiv de număr, a locuțiunilor verbale, a verbelor auxiliare etc. După repetarea celor mai importante cunoștințe, li se vor da elevilor lucrări scrise de control, pe baza unei dictări. Rezultatele obținute în urma acestora vor arăta care probleme necesită o repetare în continuare, în cursul anului.

Tovarășa E. Ciolac, profesoară la Școala medie „M. Eminescu” din Capitală, a prevăzut repetarea cunoștințelor despre clasificarea substanțelor și proprietățile lor, a cunoștințelor referitoare la reacții și formule, la teoria atomo-moleculară, oxizi, baze, săruri, soluții etc. Pentru ca elevii să-și consolideze aceste cunoștințe și să înțeleagă mai bine legătura lor cu viața, cu problemele producției industriale, tov. Ciolac va efectua noi experiențe și va organiza vizite în întreprinderi

Succesul repetării materiei la începutul anului școlar depinde de modul în care profesorii și învățătorii s-au pregătit pentru organizarea și desfășurarea acesteia, de felul în care caută să găsească metode și procedee prin care să-i antreneze pe toți elevii să participe activ și cu interes crescînd la lecții. Pentru a determina o atitudine activă a elevilor, lecțiile trebuie să fie prezentate într-o formă nouă, trebuie folosite materiale intuitive, scheme simple, planșe etc., trebuie să se efectueze demonstrații și experiențe noi, să se organizeze excursii, vizite, etc.

Asigurînd un nivel ridicat lecțiilor recapitulative de la începutul anului școlar, cadrele didactice vor crea o bază solidă pentru însușirea temeinică de către elevi a materiei ce urmează să se predea în cursul anului.

E. DOMOCȘ

DIRIGINȚII DISCUTA despre problemele muncii lor

La Orașul Stalin a avut loc recent o consfătuire a diriginților din întreaga regiune Stalin. În cadrul consfătuirii au fost prezentate o serie de referate și s-au purtat discuții în legătură cu unele dintre cele mai importante și mai actuale probleme ale muncii educative în școli.

Cu deosebit interes au ascultat participanții la consfătuire informarea prezentată de Secțiunea de învățămînt și cultură a regiunii Stalin, referitoare la experiența rodnică a Școlii medii unice „Alexandru Sahia” din Tirnăveni în ceea ce privește educarea în comun a elevilor romîni și maghiari. În informare s-au arătat rezultatele pozitive obținute în această direcție în cei 5 ani de cînd funcționează la Tirnăveni o școală unică, cu secții în limbile romină și maghiară. Datorită îndrumării organizației de partid, aici s-a înfăptuit o reală unitate de vederi în sinul colectivului didactic de la cele două secții, unitate care se vedește și în relațiile dintre elevi. Elevii romîni și

maghiari se cunosc bine reciproc, se respectă unii de alții, învață și cresc laolaltă. Ei pregătesc adesea împreună serbări, participă împreună la vizite, excursii etc., lucrează laolaltă în cadrul organizației de tineret, locuiesc în internatul comun. Afîndu-se împreună în acțiuni obștești cum a fost, bunăoară, munca pe șantierul de hidroameliorații de pe râul Tirnava Mare, elevii romîni și maghiari au învățat să-și iubească mai profund patria, au înțeles mai bine ce însemnătate are, pentru înflorirea ei, lupta unită a tuturor oamenilor muncii.

A trezit interesul participanților la consfătuire și referatul „Cum am studiat dezvoltarea psiho-fizică a elevilor mei în vederea justei lor orientări profesionale”, prezentat de către tov. dirigintă I. Popescu de la Școala medie nr. 3 din Sibiu. În referat s-au arătat metodele folosite de dirigintă în acest scop — analiza datelor biografice, observația, convorbirea, analiza rezultatelor activității etc. — precum și unele caracte-

rizări alcătuite pe baza acestor metode. S-a insistat în mod deosebit asupra metodelor menite să asigure o justă orientare profesională, bazată pe cunoașterea amănunțită a particularităților elevilor.

Interesant prin problemele pe care le-a ridicat a fost și referatul cu tema „Cum am contribuit ca diriginte la ridicarea nivelului la învățatură al fiilor de muncitori și tărani muncitori”, expus de tov. Emil Marian, diriginte la Școala medie nr. 3 din Orașul Stalin. S-a subliniat în referat că, pentru atingerea acestor scopuri, accentul principal n-a fost pus pe munca suplimentară din școală sau la domiciliu, ci pe munca din cadrul lecțiilor, prin ridicarea continuă a nivelului predării, prin fixarea cunoștințelor în clasă, prin exerciții aplicative.

Referatul cu tema „Formele, conținutul și metodele muncii cu părinții”, prezentat de tov. Teodor Cumănic, diriginte la școala din comuna Valea Lungă, raionul Mediaș, a înfățișat

aspecte concrete din activitatea pe care o desfășoară cadrele didactice de la această școală în rîndurile părinților. Printre altele, referatul a insistat asupra necesității unei colaborări mai strînse între școală și familie în vederea autodeservirii elevilor. În completarea acestui referat, tov. diriginte N. Băltescu din Sighișoara a prezentat coriferatul „Aportul lectoratelor pentru părinți la statornicirea unei legături trainice între școală și familie”.

Cu prilejul consfătuirii a fost prezentată și o interesantă expoziție cuprinzînd grafice, caiete de observații, albume și alte materiale ce ilustrează munca diriginților.

Rezoluția adoptată în încheierea consfătuirii a cuprins sarcinile de bază pe care diriginții s-au angajat să le îndeplinească în noul an școlar.

P. SILVESTRU
inspector metodist la secția de învățămînt și cultură a regiunii Stalin

Se împlinesc 500 de ani, de când un hrîsov al lui Vlad Tepeș, domn al Țării Românești, menționa, la 20 septembrie 1459, existența „celății București”. Această primă mărturie scrisă a existenței Capitalei patriei noastre, nu este însă și actul ei de naștere. Dimpotrivă, descoperirile arheologice dovedesc că pe aceste meleaguri au existat cu mult timp înainte așezări omenești.

Dar chiar și numai cele cinci veacuri care au trecut de la menționarea în documente a celui mai iubit oraș al Țării constituie o vîrstă respectabilă, care se cuvine cinstită și sărbătorită. Mai ales dacă ținem seama că Bucureștiul a crescut o dată cu poporul nostru, a fost martorul celor mai importante evenimente din istoria sa frămîntată. Aici l-au primit locuitorii orașului, meseriași și tirgoveți, pe Tudor Vladimirescu venit în fruntea pandurilor săi spre izbăvirea celor împilați. Aici s-a ridicat populația asupra pentru apărarea guvernului revoluționar în frunte cu Bălcescu, la 1848, și tot aici masele populare au impus adunării electivă, la 24 ianuarie 1859, unirea Țărilor Române.

Muncitorimea din București a fost în fruntea valului revoluționar dintre anii 1918—1920 și tot la București s-a ținut primul congres în cadrul căruia a luat ființă Partidul Comunist din România, care a devenit conducătorul încercat al clasei muncitoare. Muncitorii celerști din București au dat, în februarie 1933, semnalul luptei împotriva fascismului și a pregătirii de război și tot la București a fost înlăpuită, la 23 August 1944, insurecția armată organizată și condusă de P.C.R., care a marcat începutul revoluției populare din țara noastră și ne-a deschis calea spre socialism.

Dezvoltarea economică a orașului București, în special în ultima sută de ani, a dus la creșterea rapidă a populației sale și, o dată cu aceasta, la creșterea numerică a clasei muncitoare. Transformarea Bucureștiului într-un puternic centru muncitoresc a făcut din acesta leagănul luptei revoluționare a poporului muncitor împotriva exploatarea burghezo-moșierești și a dictaturii fasciste.

Iată de ce Capitala patriei este înconjurată cu dragoste de întregul nostru popor, care întâmpină cu entuziasm semimilenara ei aniversare. Iată de ce își iubesc bucureștenii orașul lor drag, cîntat de poezi și compozitori în versurile și cîntecul lor. În zilele tuturor tresăcă de mîndrie cînd văd cum latmărește și înflorește pe zi ce trece bătrînul București.

În îndelungata sa existență, orașul București a căpătat pecetea orînduirilor sociale bazate pe exploatarea, care au făcut din el, de fapt, elementul reprezentativ a două lumi cu totul opuse: de o parte lumea celor avuți, a asupritorilor, locuind în cartiere luxoase, de altă parte lumea celor mulți, exploatați și asupriți, îngheșmiți în mahalazele periferice, insalubre, noroioase.

Lichidarea acestor stări de lucruri a constituit una din preocupările principale ale partidului și guvernului în grija lor pentru dezvoltarea și transformarea Capitalei noastre, după eliberarea țării de sub jugul fascist. Realitățile de fiecare zi dovedesc că Bucureștiul își schimbă într-un ritm rapid înfățișarea. În primul rînd, ca urmare a politicii de industrializare socialistă, s-a acordat cea mai mare atenție dezvoltării industriei, lichidării unilateralității, anarhiei și inapoierei tehnice a acesteia. În locul vechilor ateliere dărăpănate și fumegînde, în anii regimului democrat-popular s-au ridicat mari și moderne întreprinderi industriale, care constituie o mîndrie pentru poporul nostru și care au ajuns să fie cunoscute peste hotare: „Lizinele 23 August”, „Republica”, „Mao Tze-tun”, „Semănătoarea”, „Tudor Vladimirescu” etc.

Nu mai puțin importante sînt succesele obținute în dezvoltarea culturală a orașului București. Cultura a devenit cu adevărat un bun al masei populare. Numărul școlilor de toate gradele s-a dublat și s-a triplă, contribuind la lichidarea neștiinței de carte și la ridicarea nivelului de cultură al masei populare. Marea număr de teatre cinematografe, muzee, multe dintre ele construite sau modernizate în anii regimului democrat-popular, au făcut din București cel mai important centru cultural al țării.

O trăsătură caracteristică a Bucureștiului de astăzi este acțiunea amplă și perseverentă de construcție de locuințe, pentru care partidul și guvernul alocă importante mijloace materiale. Modernele ansambluri de locuințe din cartierele Floreasca, 23 August Vatra Luminoasă, București Noi, Ferentari și altele au schimbat fața orașului, fiind menite să lichideze starea de inapoiere a cartierelor periferice și să asigure condiții tot mai bune de viață pentru oamenii muncii. Importanțele lucrări edificare ce se desfășoară în cartierele centrale vor contribui și mai mult la modernizarea și înfrumusețarea orașului.

Oamenii muncii din patria noastră înconjoară cu dragoste Capitala ei, de unde conducătorii partidului și guvernului veghează cu grijă la propășirea întregului popor pe drumul socialismului. Cu cită mîndrie privesc miile de grupuri de cetățeni și școlari, care vin anual în număr tot mai mare să viziteze Bucureștiul, impunătoarele edificii de interes general ridicate în anii puterii populare, marile realizări și transformări înlăpuite în acest timp. Nu mai mică este mîndria și admirația pe care o manifestă numeroși vizitatori de peste hotare în fața noului București.

Acum după o jumătate de mileniu de existență, Capitala patriei noastre devine pe zi ce trece mai tină, mai frumoasă, spre mîndria locuitorilor săi și a întregului popor.

C. MINCA

O „călătorie” în trecutul orașului

În prima zi de școală, elevii din clasele a VI-a și a VII-a ale Școlii elementare de 7 ani nr. 136 din raionul Lenin au făcut o vizită la Muzeul de Istorie a orașului București, o adevărată călătorie în trecutul orașului.

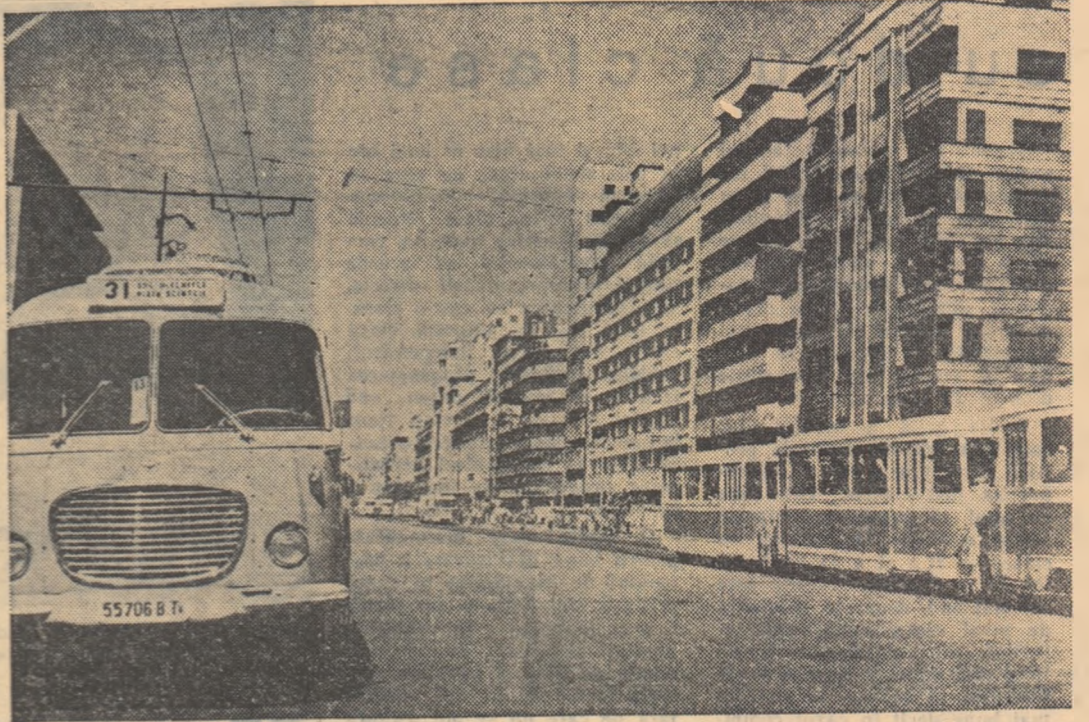
„Călătoria” a început de la hrîsovul din 20 septembrie 1459 al lui Vlad Tepeș, în care se menționează pentru prima dată existența orașului București.

Vizitînd sala care este dedicată perioadei feudale a Bucureștiului, elevii și-au amintit de cunoștințele căpătate la lecțiile de istorie despre jugul otoman, despre exploatarea boierească, despre condițiile de cumplită miserie în care trăiau robii și țărăni iobagi de pe teritoriul Capitalei. Au privit apoi documentele și piesele referitoare la mișcările populare din secolele al XVIII-lea și XIX-lea, la organizarea politică în vremea Regimului organic, la eveni-

mentele anului 1848, la unirea Țărilor Române, la începuturile mișcării muncitorești în Capitală, la frămîntările sociale din 1907, la primul război mondial etc.

Elevii au văzut macheta primului automobil din țara noastră, a tramvaiului cu cai, diorame cu aspecte ale Bucureștiului din vremea regimurilor trecute. Iată cartierul lor, Ferentari, pe care ei nici nu l-au cunoscut așa cum era în trecut, ca gropi, bălți, case dărîmate, bordee. Și iată machetele care prezintă construcțiile înlăpuite în Capitală în anii puterii populare. Blocuri noi și moderne, teatre, fabrici și uzine.

I-am lăsat pe elevii Școlii de 7 ani nr. 136 să-și continue călătoria în Bucureștiul de azi, care sărbătorește în această lună 500 de ani de la primul document ce-i menționează existența.



Orașul anului 500 are bulevarde largi, construcții mărețe, mijloace de transport moderne.

Dezvoltarea învățămîntului în anii puterii populare

În domeniul învățămîntului — ca de altfel în toate celelalte — Bucureștiul a păstrat, pînă la eliberarea patriei noastre, pecetea regimului capitalist.

În centrul Capitalei, acolo unde burghezia își construia cartiere moderne, blocuri și vile luxoase, existau și școli numeroase, încăpătoare și bine înzestrate în care învățau copiii claselor conducătoare, ai celor avuți, care puteau rezista taxelor școlare mari. La periferie, acolo unde era nevoită să trăiască în condiții mizere populația muncitoare a Bucureștiului, școlile puteau fi numărate pe degete. Cartiere întregi, cu un mare număr de locuitori și deci cu populație școlară numeroasă, erau lipsite de școli. Nu erau localuri de școli suficiente în cartierele Crîngăși, Apărătorii Patriei, Colentina-Andronache, Dămăroaia, Ferentari, Străulești și multe altele, iar cele care existau erau cu totul necorespunzătoare. Adesea școlile mărginașe funcționau în bănci insalubre, mizere. Din această cauză nu e de mirare cum de s-a putut întâmpla ca în București — cel mai mare centru cultural al țării — numărul analfabeților să atingă în trecut cifra de peste 120.000. Politica anti-populară a regimului burghezo-moșieresc manifestată în domeniul învățămîntului se oglindea și în faptul că, deși la periferia Capitalei trăia un mare număr de oameni ai muncii, totuși, în afară de cartierul C.F.R. Grivița Roșie, unde s-a construit, sub presiunea muncitorilor, un local de liceu, în nici un alt cartier mărginaș nu s-a înființat o școală medie.

Dacă îți arunci o privire pe o hartă a Bucureștiului pe care este notată amplasarea rețelei școlare dinaintea de 1944, îți dai imediat seama de această politică dușmănoasă intereselor oamenilor muncii: în centrul Capitalei puzderie de școli, iar periferia lăsată în bezna neștiinței de carte. Se construiau atîtea școli în centrul Capitalei, încît la un moment dat nici nu mai erau populate. Edificator în acest sens este raportul făcut în 1937 de directorul școlii de 4 ani „Clemența”, care cerea Ministerului Instrucțiunii Publice închiderea școlii din cauza „lipsei de elevi”. Realitatea nu era lipsa elevilor, ci necuprinderea lor în școală. Astăzi aceeași școală a devenit neîncăpătoare, iar direcția școlii a solicitat supraetajarea localului.

Regimul democrat-popular a

deschis larg porțile școlilor pentru fiii oamenilor muncii.

O muncă stăruitoare s-a dus pentru cuprinderea în școală a tuturor copiilor de vîrstă școlară. Pînă în anul 1958 au fost construite în Capitală un număr de 40 de localuri de școli, totalizînd 329 săli de clasă. Toate aceste localuri încăpătoare, luminoase, înzestrate cu mobilier și material didactic, au fost construite în cartierele mărginașe ale Bucureștiului. Numai în acest an au fost prevăzute în planul de investiții un număr de 18 localuri noi cu 380 de săli de clasă, laboratoare, ateliere, biblioteci, săli de gimnastică, marea lor majoritate fiind date în folosință cu prilejul deschiderii cursurilor școlare. Demnă de remarcă este participarea la lucrările de construcție, prin muncă voluntară, a unui mare număr de deputați, părinți, cadre didactice, elevi, care au prestat în cursul acestei vîrste de mii de ore de muncă pentru ca noile localuri de școli să fie gata cit mai repede. În participarea masivă a cetățenilor la această acțiune se oglindește, neîndoiește, dragostea înflăcărată de patrie a oamenilor muncii, dorința lor de a răspunde grijii partidului și guvernului față de tinăra generație. Impresionante au fost de asemenea manifestările de recunoștință și dragoste arătate partidului și guvernului de către cetățenii cartierelor cu ocazia festivităților de inaugurare a noilor localuri. Pe bună dreptate s-a spus la aceste serbări că, dacă regimul burghezo-moșieresc a clădit în Capitală, într-o perioadă de un sfert de veac, numai 280 de săli de clasă, regimul democrat-popular a construit în Capitală, în numai cîțiva ani, peste 700 de săli de clasă.

Avîntul pe care l-a luat învățămîntul în orașul București în anii puterii populare se vede și în dezvoltarea rețelei școlare. În anul 1938 existau în Capitală 103 unități preșcolare, 77 de școli de patru ani și de 7 ani și 28 de licee. În anul școlar trecut au funcționat în Capitală un număr de 279 unități preșcolare cuprinzînd 16.000 de copii, 180 de școli de 7 ani și 54 de școli medii, cu un total de 146.000 elevi. S-au înființat, de exemplu, școli medii în cartierele Ferentari, Apărătorii Patriei, Crîngăși, Herăstrău.

Concomitent cu eforturile depuse pentru a cuprinde în școală pe toți copiii de vîrstă școlară, pentru a închide izvorul analfabetismului, în anii regimului democrat-popular au fost alfabetizați în Capitală

un număr de 125.000 de neștiutori de carte, grea moștenire a regimului trecut. Dintre acești foști analfabeți, mulți au continuat să învețe în școli de 7 ani și medii, iar unii din ei chiar în învățămîntul superior, dovedind prin aceasta setea lor de cultură.

Urînd directivele date de partid și de guvern, pentru ca oamenii muncii din producție să și poată completa studiile au fost înființate în Capitală 21 de școli medii muncitorești și 19 secții serale muncitorești. Pentru aplicarea Hotărîrii partidului și guvernului privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență au fost organizate cursuri de pregătire a muncitorilor din producție. Peste 3500 de muncitori din producție urmează în acest an cursurile serale și fără frecvență ale școlii medii și fără frecvență de circa 400 de muncitori din producție cursurile universitare. Prin traducerea în viață a prevederilor Hotărîrii partidului și guvernului, tineretului muncitoresc i se creează largi posibilități — pe care nu le-a putut nici visa în regimul trecut — de a realiza tipul de muncitor intelectual, stăpin pe tehnica înaintată.

Pentru legarea cit mai strînsă a școlii de viață s-au depus susținute eforturi în vederea extinderii practicii în producție. Pe lângă 50 de școli au fost înființate ateliere de lucrări practice, iar un număr de 21 de școli folosesc atelierele școlilor profesionale, 119 școli dispun de loturi experimentale.

În perioada de practică în producție de la sfîrșitul fiecărui an școlar, un număr din ce în ce mai mare de elevi participă direct la munca în producție, în uzine, întreprinderi, fabrici, în gospodăriile agricole de stat și în gospodăriile agricole colective. În anul școlar trecut 92% din efectivul claselor V-XI au lucrat în uzine, fabrici, ateliere. Experiența începută acum 4 ani la una din clasele Școlii medii nr. 4 „Aurel Vlaicu”, ai cărei elevi au lucrat o zi pe săptămînă direct în producție, a dat rezultate bune și începe să se extindă.

Pe linia trasață de documentele de partid și de stat, vom lupta cu puteri înzecite pentru a pregăti cetățeni destoinici ai patriei socialiste în școlile Capitalei noastre a cărei existență documentată de jumătate de mileniu o sărbătorim cu mîndrie, sub soarele regimului democrat-popular.

LETIȚIA IONESCU

vicepreședinte al Comitetului executiv al Statului popular al Capitalei

La a 500-a aniversare

INVATAȚĂMINTUL de-a lungul neacurilor

Implinirea a 500 de ani de când un act oficial (hrisovul lui Vlad Tepeș de la 20 septembrie 1459) atestă existența Bucureștilui, capitala noastră dragă de azi, ne dă prilejul să urmărim dezvoltarea, de-a lungul veacurilor, a învățămîntului de toate gradele în vechea cetate de pe malurile Dimboviței.

Ca și în multe alte părți de pe teritoriul Țărilor Românești, și în vechiul București primele școli — școli primitive evidente, puține cîte vor fi existat, la început numai de slavonește — fuseseră pe lângă minăstiri. Pe lângă munca de preț, artistică, de copiere a cărților religioase, scrise cu slove caligrafice de maștri rabduri, care le împodobeau cu inițiale, vignete și miniaturi de un deosebit gust artistic, legându-le apoi în scoarțe bogate de metal prețios, călugării de prin aceste minăstiri, cei mai mulți emigranți din sudul Dunării, fugiți din calea turcilor navăliori, învățau carte slavonească pe cîte unii, care deveneau apoi pisari sau dieci. Despre un astfel de pisar, un oarecare Micul, aflăm dintr-un uric de la 1563 că ar fi învățat „în scaunul orașului București”. La aceste școli minăstirești, dintre care unele erau ridicate la rangul de „școală domnească” încă din secolul al XVI-lea, se aduceau copii cu mila la învățătură, spre a scoate din ei preoți. „Așa se fac oameni de treabă; dintre aceia sînt vlădici și egumeni și preoți și diaconi pe la sfintele minăstiri” — ne informează un document al epocii, citat de N. Iorga.

Forme superioare de școală se dezvoltă ceva mai târziu. În timpul lui Matei Basarab, școala de la Sfântul Sava din București și Academia întemeiată de Vasile Lupu la Trei-Ierarhi sînt considerate de unii istorici literari greci ca adevărate „vele de lumină”. În 1679, în timpul domniei lui Șerban Cantacuzino, fratele acestuia, cunoscutul cărturar stolnicul Constantin Cantacuzino, organizează tot în încăperile minăstirii Sfântul Sava, pe locul unde se găsește astăzi statuia lui Mihai Viteazul, în fața palatului Universității, o „Academie”, cum o numesc documentele timpului, în care limba de predare era greacă. Academia avea profesori vestiți în lumea Orientului grecesc, plătiți cu salarii din fondurile vieteriei, ca Gherman de Nissa (Ghermanos Nissos), peale chiar directorul școlii, înst mai înainte director al Academiei grecești din Constantinopol. „prea înțeleptul dintre dascăli”, care, alături de alții, a ajutat la traducerea Bibliei de la București a lui Șerban Cantacuzino din 1688.

În al doilea an al domniei sale (1689), Constantin Brîncoveanu reorganizează Academia grecească din București, aducînd pentru întărirea acesteia dascăli greci străluciți, ca Sevastos Kimentul, directorul școlii grecești din Constantinopol, originar din Trapezunt, fost elev al lui Alex. Mavrocordat (tatăl primului domni fanarioți) în școala Patriarhiei din Constantinopol și pe care, cum ne spune un contemporan, Daponte, așa de mult

și prețuia Brîncoveanu pentru cultura lui, încît îl așeza la masă „mai sus de toți boierii... cîinste pe care un alt domn la un alt profesor n-a dat și nici nu dă”; Ioan Abramios, scorbitor dintr-o familie de corfioți, care, adus de Brîncoveanu, îndeplinea misiunea de predicator al curții și profesor la Academia grecească din București; George Maiota, grec cu studii făcute la Roma și Veneția, care era predicator al curții și el și profesor de limbile latină și greacă al copiilor lui Brîncoveanu; Ioan Comnenul, profesor de științe fizico-naturale și matematici, care-și făcuse studiile la Padova și publicase o serie de epigrame grecești, devenit mai apoi, după ce se călugărise la muntele Athos, mitropolit al Dristrei (Siliștra) și, în sfîrșit, Panait Sinopeus, urmașul lui I. Comnenul, și el elev al universităților italiene. După hrisovul dat de Brîncoveanu în septembrie 1702, numărul profesorilor trebuia să fie de trei, „reputați prin religiozitate și moravuri bune”. Hrisovul ne-a transmis și programul acestei școli, din care se poate vedea caracterul instrucțiunii pe care o căpăta în această școală superioară tineretul, bineînțeles un anumit tineret, din rîndurile aristocrației, acum mai bine de 250 de ani. Învățămîntul avea mai întîi un caracter filozofic. Primul profesor trebuia să predea: logica, retorica, psihologia și metafizica. În al doilea rînd, școala avea un caracter filozofic și istoric, căci se cerea să se citească și să se interpreteze fragmentele lui Sofocle și Euripide, discursurile lui Demostene, texte din Plutarh, Tucidide, Xenofon, fabulele lui Esop. Școala avea apoi și un anumit caracter științific, pentru că se mai predau:

astronomia, acustica fizică, „despre nașterea lucrurilor și deslăcerea lor” și matematica lui Pitagora. Programul școlii vădea evident, în sfîrșit, preocuparea de a așeza în același timp cultura elevilor și pe o serioasă bază de educație religioasă.

După ce strălucise sub domnia lui C. Brîncoveanu, Academia grecească din București suferi o eclipsă în deceniile următoare și numai în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea ea își recîștigă terenul pierdut, mulțumită organizării pe care i-o dau Alex. Ipsilanti și mai târziu Caragea. Importanța pe care o capătă încetul cu încetul studiile științifice în această școală — ca și în Academia de la Iași, fondată mai târziu și organizată de Gr. Ghica — face din ea un puternic focar de cultură. De unde la începuturile lor ambele „academii” se caracterizau prin cultul exclusiv al antichității, ele cuprind cu timpul preocupările caracteristice epocii. Reforma lui Ipsilanti din 1776 înlătură Academia din București caracterul ei pur grecesc. Programul avea un caracter enciclopedic și, prin importanța acordată științelor, școala de la București se conformează ideilor timpului.

Spre sfîrșitul secolului, Academia domnească din București ca și cea de la Iași ajung să ridice învățămîntul grecesc la un grad tot mai înalt. Sub ultimii fanarioți sînt aduși profesori dintre cei mai renumiți, ca Lambros Photiades, Neofit Ducas, Constantin Vardalah etc., profesori de mare autoritate și scriitori apreciați, în același timp, în anele literaturii științifice neogrecești.

Dar în aceste școli limba țării era tratată cu dispreț, privită ca o cenușăreasă. Era nevoie de

un adevărat act de curaj pentru impunerea ei și în școlile mai înalte. Au fost necesare perseverența și entuziasmul contagios al dascălului ardelean din Avrig, Gh. Lazăr, ca limba poporului să-și capete locul ei de cînsie în școala românească. Este bine cunoscut rolul revoluționar îndeplinit în cultura română de școala lui Lazăr, care începe concurend școala grecească și sfîrșește substituindu-se acesteia. Pentru punerea bazelor „școlii academicești” pentru științele „filozoficești și matematicicești” în limba țării, Lazăr e ajutat de unii boieri patrioți ca Iancu Văcărescu, banul Constantin Bălăceanu, Iordache Goleșcu — gînerle lui Bălăceanu — Grigore Ghica, viitorul domn etc. S-a susținut că întemeierea școlii românești urcă pînă la 1816, dar argumentele aduse în sprijinul acestei afirmații arată că e vorba doar de o ipoteză. Primele proiecte de organizare a școlii lui Lazăr datează din 1817. Ele prevăd un curs primar pe care îl vor completa studii superioare de matematici și unele noțiuni de teologie.

Cadrele școlii lui Lazăr sînt lărgite în 1818, dată la care se introduce și studiul filozofiei. În august același an, Lazăr lansează primul său prospect, intitulat „Înștiințare. De toată cînsiea vrednică tinerime”, plin de avînt patriotic, în care se afirmă că a sosit în sfîrșit ziua în care poporul trebuie să pornească pe căile culturii, pentru a-și relua și el „printre celelalte nații”, locul care i se cuvine.

Școala lui Lazăr e formată dintr-un curs elementar, un curs practic și un învățămînt superior, care cuprindeau printre altele filozofia și dreptul, ca și cursuri paralele de teologie pentru elevii care se pregăteau pentru profețe.

Spre școala lui Lazăr fug mulți elevi al Academiei grecești din Schitu Măgureanu, ca și discipoli ai școlilor de la Colțea și St. Gheorghe, care abia știau alfabetul dar a căror ambiție era de asemenea de a deveni preoți sau ingineri. Școala lui Lazăr n-aratase însă numai pe elevii, ci și pe unii dintre profesorii de la Schitu Măgureanu, ca profesorul ardelean Erdel, Eufrosin Poțeca etc., alături de care mai predau acolo Simeon Marcovici, Constantin Morolu, Ioan Pandeli ș.a.

Din păcate, școala lui Lazăr, care se deschisese în cîteva chilii ale minăstirii de la Sf. Sava și care căpăta forme superioare tot mai organizate, trebuia să-și suspende activitatea în timpul mișcării revoluționare a pandurilor lui Tudor Vladimirescu, alături de care, după cum se știe, a fost Lazăr, care-și oferii cunoștințele sale ingineresti, atunci cînd Tudor își făcuse tabăra la Colțoceni.

Continuator la conducerea școlii de la Sf. Sava e fostul discipol al dascălului ardelean, Ioan Eliade Rădulescu, care, din 1822, timp de șase ani cît a condus școala, a predat acolo gramatica (baza faimoaselor sale gramatici din 1828), retorica, istoria, logica, geografia, matematica etc., în condiții vitrege. În încăperi friguroase, cu „sobe sparte ce umplea casa de fum” din cauza lemnelor ude pe care, iarna, le aduceau elevii înșiși de-acasă, în indiferența celor mai mulți dintre oficiali, cum ne povestește Eliade însuși într-o scrisoare către Costache Negruzzi.

La școala de la Sf. Sava, reorganizată, și unde venira și alți profesori ca Pl. Aaron, Vallant etc., au învățat carte mulți

dintre scriitorii noștri pașoptiști din Muntenia, ca Grigore Alexandrescu, N. Bălăcescu, C. A. Rosetti, Ion Ghica ș.a. ultimul lăsîndu-ne, în cunoscutele sale scrisori către V. Alecsandri, amintiri interesante despre școlile Bucureștilui din acele vremuri. Cine nu cunoaște scrisoarea lui Ghica intitulată „Școala de acum 50 de ani”, în care scriitorul muntean ne povestește despre condițiile în care predau carte dascăli ca Chioșea, Chiriță sau Stan la modestele școli „de sub albastrul cerului” de la Udricani, de la Sfîntul Gheorghe sau Colțea cu metodele lor primitive (folosirea nuziei și a imineilor azvîrlite după elevii mai grei de cap, blagoslovii și cu cîte un „fir-al al dracului cu tat-to și cu mă-ta, că n-ai învățat matima”), de care nu diferă mai deloc invectivele dascălului lui Delavrancea de la „școala domnească” din cartierul Orzarilor de mai târziu, faimosul „domnu’ Vucea”, cel cu „ha, țătarilor, jos, țătarilor”, cu numeroșii lui monitori și cu linia „în patru muchii” trasă cu sepe la palmă?!

Cîtă distanță de la aceste școli, ca și de la școlile superioare de drept, de matematică, de agricultură și de inginerie care funcționau în timpul reglementului organic, ori chiar de la facultățile independente, de drept din 1859, de științe și de literă din 1863, din care s-a dezvoltat mai apoi universitatea bucureșteană (prin decretul lui Al. I. Cuza din 4/16 VII 1864), și numeroasele noastre școli medii și tehnice de astăzi, la Universitatea „C. I. Parhon”, Institutul politehnic, Institutul de construcții, Institutul Medicofarmaceutic etc. etc.?

După eliberarea țării noastre și mai ales după reforma învățămîntului din 1948, înfăptuită din inițiativa și cu sprijinul Partidului Muncitoresc Român, în locul dezvoltării haotice din timpul regimului burghezomșieresc, în învățămînt a fost introdusă munca planificată și controlată. La baza muncii instructiv-educative din școli și institute de învățămînt superior stă studiul de învățămînt marxist-leninist, e’evii și studenții pufind astfel să cunoască și să-și însușească ideologia clasei muncitoare și să fie în măsură a se orienta just în specialitatea lor și în viață. Metodele folosite astăzi în școala noastră sînt dintre cele mai înaintate. Compoziția socială a elevilor din învățămîntul mediu și a studenților se deosebeste radical de aceea din trecut. Drumul fiilor de muncitori și de țărani săraci nu mai e baraj, ca în trecut, de diferite legi care să le împiedice trecerea de la școala de patru ani la cea de 7 ani, de la aceasta la școala medie, de la școala de cultură generală sau tehnică spre institutele de învățămînt superior. Condițiile materiale și culturale create elevilor și studenților noștri s-au îmbunătățit substanțial. Numeroasele burse, cantine și cămine care le sînt rezervate sînt o expresie a grijii pe care le-o poartă tot mai mult întreaga noastră clasă muncitoare.

Ca și altele alte orașe ale patriei noastre dragi, în plin avînt de construire a socialismului, mai mult decît oricare din ele, Bucureștiul a devenit cu adevărat un mare focar de cultură acum, cînd împlineste o jumătate de mileniu de existență.

Conf. univ. EMIL BOLDAN

Manifestări culturale

La Clubul muncitorilor din învățămînt din Capitală s-a organizat pentru cadrele didactice un ciclu de conferințe pe tema „București — 500 ani de existență istorică”. Pînă în prezent s-au ținut conferințe pe temele: „București în epoca feudală”, „Momente din lupta revoluționară a maselor populare din București în perioada feudală”, „Anul revoluționar 1848 în București”, „Începuturile și dezvoltarea mișcării muncitorești în București”. Ciclul mai cuprinde conferințele: „București, un mare centru industrial al țării noastre”, „Dezvoltarea comerțului în București”, „Din viața muzicală a orașului București”, „Momente de seamă din istoria teatrului bucureștean”, „Dezvoltarea învățămîntului în București”. Conferințele au trezit un mare interes în rîndurile pedagogilor.

Clubul muncitorilor din învățămînt din Capitală mai organizează și numeroase alte acțiuni legate de evenimentul sărbătoririi a 500 de ani de existență istorică a orașului. Printre acestea menționăm expoziția de desene a profesorului Ioan Cîrdei, intitulată „București la a 500-a aniversare”, care prezintă cîteva sute de lucrări. Expoziția cuprinde desene înfățișînd monumente istorice, precum și numeroase aspecte ale Bucureștilui în plină construcție socialistă.

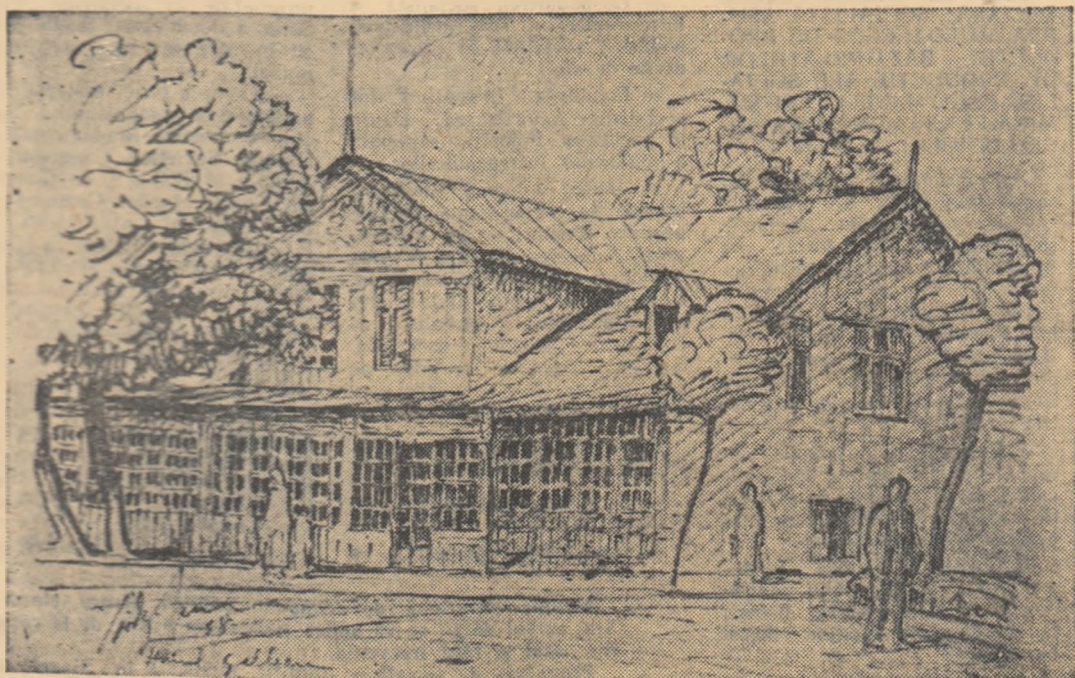
În cînsiea aceleiași sărbători, clubul organizează o ședință festivă a cercului literar „Mihail Sadoveanu”, o expoziție cu cărți privilegiate la trecutul orașului și un fotomontaj pe tema „Avîntul constructorilor în orașul București”.

Activitate patriotică

Pionierii și elevii din Capitală întîmpină sărbătorește aniversarea a 500 de ani de la emiterea celui mai vechi document care menționează existența orașului București, participînd la numeroase acțiuni patriotice pe diferite șantiere de construcții unde depun sute de ore de muncă voluntară. Elevii și pionierii școlii medii „Dr. Petru Groza” de pildă, au lucrat pe șantierul de construcții al școlii. Aci se construiesc încă 8 săli de clasă și o frumoasă sală de festivități. Elevii au contribuit la reducerea prețului de cost al construcției cu peste 10.000 lei, recuperînd din demolări 20.000 de cărămizi, 250 kg. cuie și 56 m² geamuri. Însemnate economii au fost obținute și prin descongestionarea căilor de acces ale șantierului de moloz și materiale de construcție pe care elevii le-au sortat apoi pe dimensiuni și le-au depozitat la îndemîna constructorilor.

Datorită muncii neobosite a constructorilor și ajutorului pe care aceștia îl primesc de la școlari, noile construcții vor fi date în folosință cu mult mai devreme decît prevedea planul inițial, școala urmînd să-și desfășoare cursurile numai în timpul dimineții.

Mobilizați de organizația U.T.M., elevii școlii medii „Dr. Petru Groza” întreprind în cînsiea aceluiași eveniment și diferite acțiuni de înfrumusețare a orașului. Ei au luat de curînd sub îngrijire plantațiile de flori și arborii de pe străzile Arhitect Mincu și Barbu Delavrancea.



Aspect din vechiul București

(desen de prof. IOAN CİRDEI)

Programa de economie politică pentru clasa a X-a

Tema 1. OBIECTUL ECONOMIEI POLITICE — 4 ore

— Producția bunurilor materiale — baza existenței societății omenești. Elementele simple ale procesului de producție.

— Modul de producție și factorii săi: forțele de producție și relațiile de producție. Interacțiunea dintre forțele de producție și relațiile de producție. Trecerea de la un mod de producție la altul.

— Definiția economiei politice ca știință. Legile dezvoltării economice a societății. Legi specifice și legi comune. Particularitățile legilor economice. Rolul lui Marx, Engels și Lenin în crearea economiei politice a proletariatului. Caracterul militant transformator al economiei politice marxist-leniniste. Economia politică — parte constitutivă a marxism-leninismului. Caracterul istoric și caracterul de clasă și de partid al economiei politice.

Secțiunea I. MODUL DE PRODUCȚIE CAPITALIST. A. CAPITALISMUL PRE-MONOPOLIST

Tema 2. PRODUCȚIA DE MĂRFURI. MARFA ȘI BANII — 4 ore

— Producția de mărfuri și condițiile apariției ei. Producția de mărfuri simplă și producția de mărfuri capitalistă.

— Marfa și cei doi factori ai ei: valoarea și valoarea de întrebuințare. Munca — unicul izvor al valorii mărfii. Dublul caracter al muncii întrucât în muncă: munca concretă și munca abstractă. Mărimile valorii mărfii. Timpul de muncă socialmente necesar. Munca simplă și munca complexă. Marfa bani. Funcțiile banilor.

— Valoarea ca raport social — fetișismul mărfii.

— Legea valorii — lege a producției de mărfuri. Acțiunea legii valorii în producția de mărfuri bazată pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție. Importanța cunoașterii acțiunii legii valorii pentru politica partidului clasei muncitoare față de micii producători de mărfuri.

Tema 3. CAPITAL ȘI PLUSVALOARE — 4 ore

— Proprietatea privat-capitalistă asupra mijloacelor de producție, baza relațiilor de producție în capitalism.

— Transformarea banilor în capital. Forța de muncă ca marfă. Valoarea și valoarea de întrebuințare a mărfii forță de muncă.

— Procesul de producere a plusvalorii. Ziua de muncă și împărțirea ei în muncă necesară și supramuncă.

— Capitalul ca relație socială de producție. Capital constant și capital variabil. Importanța împărțirii capitalului avansat în capital constant și capital variabil. Rata plusvalorii ca expresie a gradului de exploatare.

— Cele două căi de sporire a plusvalorii: plusvaloarea absolută și plusvaloarea relativă. Plusvaloarea suplimentară. Legea plusvalorii. Legea economică fundamentală a capitalismului.

— Salariul în capitalism. Salariul nominal și salariul real. Scăderea salariului real în capitalism. Lupta clasei muncitoare pentru ridicarea salariilor și pentru reducerea zilei de muncă. Lupta proletariatului din România burghezo-moșierească împotriva exploatații.

Tema 4. ACUMULAREA CAPITALULUI ȘI PAUPERIZAREA PROLETARIATULUI — 2 ore

— Producția și reproducția. Reproducția capitalistă simplă și reproducția capitalistă largită. Acumularea capitalului. Compoziția organică a capitalului. Concentrarea și centralizarea capitalului.

— Procesul acumulării capitaliste și formarea armatei industriale de rezervă. Legea populației în capitalism. Suprapopulația relativă. Critica teoriei reacționare a lui Malthus și a malthusianismului contemporan.

— Legea generală, absolută a acumulării capitaliste. Pau-

perizarea relativă și absolută a proletariatului. Situația proletariatului în România burghezo-moșierească. Contradicția fundamentală a modului de producție capitalist. Rolul istoric al proletariatului.

Tema 5. PROFITUL MIJLOCIU ȘI PREȚUL DE PRODUCȚIE — 1 oră

— Profitul ca formă transformată a plusvalorii. Rata profitului și factorii de care depinde mărimea ei.

— Concurența dintre ramurile producției și transformarea valorii mărfii în preț de producție. Importanța învățăturii lui Marx privind profitul mijlociu pentru lupta de clasă a proletariatului.

Tema 6. RELAȚIILE AGRARE ÎN CAPITALISM — 1 oră

— Structura agriculturii capitalistice.

— Marea și mica producție în agricultură. Ruinarea și eliminarea micilor gospodării agricole. Lupta de clasă la sate. Transformarea principalei mase a țărănimii în aliat al proletariatului. Situația maselor țărănești în România burghezo-moșierească.

Tema 7. REPRODUCȚIA CAPITALULUI SOCIAL ȘI CRIZELE ECONOMICE DE SUPRAPRODUCȚIE — 3 ore

— Produsul social total în capitalism.

— Problema realizării produsului social total.

— Condițiile realizării produsului social total în producția capitalistă simplă și largită.

— Contradicțiile reproducției capitaliste.

— Crizele economice de supraproducție și inevitabilitatea lor în capitalism. Cauza fundamentală a crizelor economice de supraproducție. Caracterul ciclic al reproducției capitaliste. Fazele ciclului industrial.

— Crizele economice de supraproducție și ascuțirea contradicțiilor capitalismului. Situația maselor muncitoare din România burghezo-moșierească în timpul crizelor economice de supraproducție.

B. CAPITALISMUL MONOPOLIST

Tema 8. IMPERIALISMUL — STADIUL CEL MAI ÎNALT AL CAPITALISMULUI — 2 ore

— Trecerea la imperialism.

— Cele cinci trăsături economice ale imperialismului:

a) Concentrarea producției și formarea monopolurilor. Monopolurile și concurența. Prețul de monopol. Monopolurile din România burghezo-moșierească.

b) Monopolurile în sistemul bancar. Capitalul financiar și oligarhia financiară.

c) Exportul de capital. Formele exportului de capital. Consecințele exportului de capital.

d) Împărțirea economică a lumii între uniunile monopoliste internaționale.

e) Terminarea împărțirii teritoriale a lumii între marile puteri imperialiste și lupta pentru reimpărțirea ei.

— Acțiunea legii economice fundamentale a capitalismului în imperialism.

Tema 9. IMPERIALISMUL — ULTIMUL STADIU AL CAPITALISMULUI — 2 ore

— Locul istoric al imperialismului. Imperialismul capitalist monopolist. Imperialismul — capitalism parazit sau în putrefacție. Imperialismul — capitalism muribund, ajutor revoluției proletare. Capitalismul monopolist de stat în principalele țări capitaliste (S.U.A., Anglia, Germania Occidentală, Franța etc.).

— Legea dezvoltării economice și politice inegale și în salți a țărilor capitaliste în imperialism și teoria leninistă a revoluției proletare.

Tema 10. CRIZA GENERALĂ A CAPITALISMULUI — 2 ore

— Scurtă caracterizare a crizei generale.

— Prima etapă a crizei generale. Esența crizei — apariția sistemului socialist. Criza sistemului colonial al imperialismului. Agravarea problemei

piețelor. Apariția fenomenului neutilizării cronice a unei părți din capacitatea de producție a întreprinderilor capitaliste. Șomajul cronic de masă. Crizele economice de supraproducție între cele două războaie mondiale. Situația economică a României între cele două războaie mondiale. Lupta maselor muncitoare din România, conduse de P.C.R. împotriva exploatații, fascizării țării și împotriva războiului antisovietic.

— A doua etapă a crizei generale a capitalismului. Adâncirea crizei generale a capitalismului. Formarea sistemului economic socialist mondial. Destărmarea sistemului colonial al imperialismului. Instabilitatea economiei țărilor capitaliste după al II-lea război mondial. Înfrățirea situației clasei muncitoare. Ascuțirea contradicțiilor capitalismului. Combaterea teoriilor burgheze și revizioniste contemporane cu privire la imperialism.

— Lupta clasei muncitoare pentru pace, democrație și socialism.

Secțiunea II. MODUL DE PRODUCȚIE SOCIALIST

Tema 11. PERIOADA DE TRECERE DE LA CAPITALISM LA SOCIALISM — 7 ore

— Necesitatea perioadei de trecere de la capitalism la socialism. Dictatura proletariatului ca instrument de construire a economiei socialiste.

— Sectoarele economice în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Naționalizarea socialistă a principalelor mijloace de producție. Transformarea socialistă treptată a agriculturii. Apariția relațiilor de producție socialiste și apariția legilor economice proprii economiei socialiste. Rolul economic al statului socialist. Combaterea teoriilor burgheze și revizioniste cu privire la rolul economic al statului socialist. Clasele și lupta de clasă în perioada de trecere.

— Trăsăturile principale ale politicii economice a statului dictatorial proletariatului în condițiile perioadei de trecere.

— Industrializarea socialistă. Necesitatea industrializării socialiste. Industria grea — baza economiei socialiste. Izvoarele și ritmul industrializării socialiste. Superioritatea industrializării socialiste față de industrializarea capitalistă. Transformarea R.P.R. dintr-o țară agrară înapoiată într-o țară industrial-agrară.

— Transformarea socialistă a agriculturii. Necesitatea obiectivă a transformării socialiste a agriculturii. Planul cooperatist al lui Lenin. Transformarea socialistă a agriculturii în R.P.R. Rolul S.M.T. în transformarea socialistă a agriculturii. G.A.S. Formele de cooperare în producția agricolă a R.P.R.

— Trăsăturile și legile generale proprii tuturor țărilor care trec la socialism. Combaterea teoriei revizioniste care neagă existența unor legi generale în construcția socialistă.

Tema 12. PROPRIETATEA SOCIALĂ SOCIALISTĂ ASUPRA MIJLOACELOR DE PRODUCȚIE — BAZA RELAȚIILOR DE PRODUCȚIE ALE SOCIALISMULUI. LEGEA ECONOMICĂ FUNDAMENTALĂ A SOCIALISMULUI — 2 ore

— Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție — baza relațiilor de producție socialiste. Cele două forme ale proprietății socialiste: proprietatea de stat și proprietatea cooperatist-colectivistă. Asemănările și deosebirile dintre ele. Rolul conducător al proprietății de stat. Proprietatea personală în socialism. Formele de proprietate în R.P.R.

— Relațiile de producție în socialism. Deosebirea lor radicală față de relațiile de producție capitaliste. Necesitatea apărării proprietății socialiste.

— Legea economică fundamentală a socialismului. Acțiunea ei în țara noastră. Folosirea ei de către partidul clasei muncitoare.

Tema 13. DEZVOLTAREA PLANICĂ PROPORȚIONALĂ A

ECONOMIEI NAȚIONALE — 2 ore

— Necesitatea și posibilitatea dezvoltării planice a economiei naționale în socialism. Imposibilitatea planificării economiei naționale în capitalism. Legea dezvoltării planice proporționale a economiei naționale, lege economică a socialismului. Principalele proporții din economia socialistă.

— Planificarea socialistă. Principiile planificării socialiste. Centralismul democratic — principiul fundamental al conducerii economiei naționale. Caracterul științific, partinic, unic, complex, obligator și mobilizator al planului. Controlul îndeplinirii planului. Planificarea economiei naționale a R.P.R. Succesele dezvoltării planificate a economiei R.P.R.

Tema 14. MUNCA SOCIALĂ ȘI PRODUCTIVITATEA MUNCII ÎN SOCIALISM — 2 ore

— Caracterul muncii în socialism. Noua atitudine față de muncă. Obligativitatea muncii. Dreptul la muncă. Disciplina socialistă a muncii. Întrecerea socialistă și importanța ei pentru economia socialistă.

— Creșterea necontenită a productivității muncii în socialism. Factorii de creștere a productivității muncii. Importanța creșterii productivității muncii pentru creșterea producției socialiste și pentru ridicarea continuă a nivelului material și cultural al oamenilor muncii.

Tema 15. REPARTIȚIA DUPĂ MUNCĂ — LEGEA ECONOMICĂ A SOCIALISMULUI. SALARIUL ÎN SOCIALISM — 1 oră

— Repartiția după muncă — lege economică a socialismului. Salariul în socialism și deosebirea lui față de salariul din capitalism. Formele salarizării în socialism. Normarea muncii.

— Măsurile luate de P.M.R. și Guvernul R.P.R. în vederea îmbunătățirii sistemului de salarizare. creșterii salariului real și conștientizării materiale a oamenilor muncii. Măsurile luate de Plenara C.C. al P.M.R. din 13-14 iulie 1959 pentru creșterea nivelului de trai al poporului muncitor.

Tema 16. PRODUCȚIA DE MĂRFURI. LEGEA VALORII ȘI BANII ÎN SOCIALISM — 3 ore

— Necesitatea producției de mărfuri în socialism.

— Valoarea de întrebuințare și valoarea mărfurilor în economia socialistă.

— Rolul banilor în socialism și în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Funcțiile banilor.

— Prețul în socialism. Comerțul în socialism și în perioada de trecere. Acțiunea legii valorii în socialism și în perioada de trecere de la capitalism la socialism și folosirea ei de către statul socialist.

Tema 17. GOSPODĂRIREA SOCIALISTĂ A ÎNTEPRINDERILOR (HOZRASČOTUL) ȘI RENTABILITATEA — 2 ore

— Gospodărirea socialistă a întreprinderilor. Trăsăturile gospodăririi socialiste în întreprinderile de stat.

— Fondurile întreprinderilor socialiste. Amortizarea. Uzura în socialism. Folosirea rațională a fondurilor întreprinderilor.

— Prețul de cost. Structura prețului de cost pe elementele sale primare. Factorii care influențează reducerea prețului de cost. Structura prețurilor în socialism. Beneficiul și rentabilitatea. Importanța reducerii prețului de cost pentru economia socialistă. Sarcinile reducerii prețului de cost pentru toate ramurile economiei naționale a R.P.R.

Tema 18. RELAȚIILE AGRARE ÎN SOCIALISM — 1 oră

— Structura agriculturii socialiste.

— Gospodăria obștească a

gospodăriilor agricole colective (artel).

— Ziua muncă și retribuția muncii.

— Repartiția producției și a veniturilor gospodăriei agricole colective. Creșterea bunăstării țăranilor colectivști.

— Superioritatea agriculturii socialiste.

Tema 19. REPRODUCȚIA SOCIALISTĂ — 3 ore

— Reproducția socialistă. Superioritatea ei față de reproducția capitalistă.

— Reproducția produsului social total. Împărțirea produsului social în două sectoare: sectorul I și sectorul II. Dezvoltarea cu precădere a sectorului I — lege economică obiectivă a reproducției largite. Importanța dezvoltării cu precădere a sectorului I pentru toate ramurile economiei. Acumularea socialistă.

— Reproducția forței de muncă în socialism; folosirea rațională a forței de muncă.

— Reproducția relațiilor de producție socialiste: consolidarea și dezvoltarea proprietății socialiste, dezvoltarea relațiilor de colaborare și ajutor reciproc și a relațiilor de repartiție socialistă. Reproducția în economia R.P.R.

— Venitul național în socialism și în țara noastră. Crearea și factorii de creștere a venitului național. Cele două mari fonduri sociale: fondul de acumulare și fondul de consum. Bugetul de stat al R.P.R.

Tema 20. SISTEMUL ECONOMIC SOCIALIST MONDIAL — 2 ore

— Apariția și dezvoltarea sistemului mondial socialist.

— Rolul U.R.S.S. și al R.P. Chineze în cadrul sistemului economic socialist. Relațiile economice de tip nou dintre țările sistemului economic socialist. Diviziunea socialistă internațională a muncii între țările sistemului economic socialist. Combaterea teoriilor revizioniste cu privire la formarea sistemului socialist și la natura relațiilor dintre țările socialiste.

— Principalele forme de colaborare economică a țărilor socialiste: coordonarea planurilor de dezvoltare a economiei țărilor socialiste, comerțul exterior, ajutorul reciproc tehnic-științific, acordarea de credite, pregătirea de cadre. C.A.E.R.

— Ajutorul acordat de U.R.S.S. țărilor noastre și celorlalte țări care construiesc socialismul. R.P.R. în sistemul socialist.

Tema 21. TRECEREA TREPTATĂ DE LA SOCIALISM LA COMUNISM — 2 ore

— Cele două faze ale societății comuniste: socialismul și comunismul. Trăsăturile comune: proprietatea socială asupra mijloacelor de producție; dezvoltarea armonioasă a economiei pe bază de plan; inexistența exploatații omului de către om, inexistența claselor antagoniste. Deosebiri: nivelul diferit de dezvoltare a forțelor de producție; munca devine o necesitate vitală în comunism spre deosebire de socialism; existența a două forme de proprietate în socialism, existența a două clase, modul diferit în care se face retribuția muncii.

— Crearea bazei materiale de producție a comunismului. Sarcina economică fundamentală a Uniunii Sovietice, Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. — Congresul Constructorilor Comunismului. Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. despre trecerea mai mult sau mai puțin simultană a țărilor socialiste la faza superioară a societății comuniste. Importanța istorico-mondială a construirii comunismului în U.R.S.S.

Economia capitalistă	25 ore
Economia socialistă	27 ore
Recapitulare trimestrială	3 ore
Lucrări scrise	3 ore
Recapitulare finală	4 ore
Total:	62 ore

Actuala programă de economie politică pentru clasa a X-a, cursul de zi, se va aplica și la clasa a X-a de la cursurile serale și fără frecvență.

Programa de socialism științific, publicată în „Gazeta învățământului” nr. 530 din 11 septembrie 1959, este valabilă și la clasa a XI-a de la cursurile serale și fără frecvență.

Cunoștințe de producție

industrială

În ultimii ani școala noastră de cultură generală a făcut pași însemnați pe drumul legării învățământului de viață, de producție. Se realizează astfel una din principalele sarcini puse de partid și de guvern în fața școlii — apropierea învățământului de munca productivă, trăsătură esențială a învățământului socialist. Începând din 1956, în numeroase școli din orașe și centre industriale s-au introdus lucrări practice de atelier, iar din 1958 elevii școlilor sătești de 7 ani își însușesc cunoștințele agricole și desfășoară lucrări practice agricole. Introducerea activităților practice în producție ale elevilor timp de două săptămâni la sfârșitul anului școlar a adăscit și mai mult legătura școlii cu producția. Toate acestea au contribuit la o mai bună pregătire a elevilor pentru viață.

Noul an școlar va constitui un pas mai departe în această privință, ca urmare a studierii de către elevi a cunoștințelor elementare de producție industrială în clasele V-VII de la orașe și din centre industriale și a studiului mașinilor cu aplicații practice în clasele VIII-XI. Școala de cultură generală va da astfel elevilor o orientare pre-profesională mai judicioasă, în funcție de cerințele economiei naționale.

Predarea cunoștințelor elementare de producție industrială și lucrările practice de atelier au scopul să dea elevilor cunoștințe despre dezvoltarea industriei din țara noastră și să le formeze priceperi și deprinderi practice în ceea ce privește cunoașterea și mărirea sculelor și utilajelor pentru prelucrarea lemnului și metalelor sau în legătură cu lucrările electrotehnice. Stăpini pe astfel de deprinderi practice, elevii vor avea posibilitatea să participe la producție îndată după absolvirea școlii.

Cunoștințele elementare despre producția industrială, care se predau în clasele VI-VII în câte o oră pe săptămână, vor fi transmise elevilor în strinsă legătură cu lucrările practice de atelier. În cadrul acestei discipline se dau elevilor noțiuni referitoare la muncă, la evoluția uneltelor de muncă, la producție și mijloacele de producție, la împărțirea economiei naționale pe ramuri industriale. Mai departe elevii vor dobândi cunoștințe despre procesele tehnologice de fabricație care stau la baza fiecărei ramuri industriale, despre utilajele, mașinile și instalațiile tehnice caracteristice diferitelor ramuri industriale, despre materia primă, semifabricatele și produsele ce se obțin în industria noastră și despre structura organizatorică a întreprinderilor.

Înarmarea elevilor cu cunoștințe elementare precise despre întregul proces al dezvoltării industriei noastre și despre importanța pe care o are fiecare ramură în opera de construire a socialismului pune în fața cadrelor didactice care vor preda această disciplină sarcini deosebite. În primul rând este necesară o pregătire și o documentare temeinică pentru lecții. Deosebit de importantă este studiarea de către profesori a documentelor de partid în legătură cu dezvoltarea industriei din țara noastră, pentru ca elevii să cunoască bine realizările din acest domeniu în comparație cu situația din timpul regimului burghezo-moșieresc, perspectivele

de dezvoltare a diferitelor sectoare ale industriei și influența pe care o exercită aceasta asupra creșterii nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii. De asemenea, sînt necesare documentarea științifică asupra procedurilor tehnologice, o bună cunoaștere a întreprinderilor și o strinsă legătură cu acestea.

În predare profesorii trebuie să se bazeze pe cunoștințele dobîndite de elevi la fizică, la chimie, la matematică și la desen.

Potrivit specificului lor este recomandabil ca lecțiile de cunoștințe industriale să fie predate în clasă, în atelier, laboratoare, în fabrică sau pe șantierul de construcții și să fie urmate de vizite în producție, care să exemplifice și să întărească noțiunile transmise elevilor.

Caracterul politehnic al învățământului se accentuează și mai mult în clasele VIII-XI prin introducerea studiului mașinilor cu aplicații practice, care permite elevilor să capete o orientare generală și deprinderi de muncă pentru principalele ramuri industriale. Pe această bază absolvenții școlii medii capătă o orientare profesională corespunzătoare cu aptitudinile lor, avînd posibilitatea să intre direct în producție.

În cadrul studiului mașinilor cu aplicații practice, elevii claselor VIII-XI vor dobîndi cunoștințe despre construcția, funcționarea și utilizarea uneltelor, a mașinilor-unelte, a mașinilor agricole, a automobilului, tractorului, a mașinilor și aparatelor electrice și își vor forma deprinderi practice pentru demontarea, montarea, repararea și exploatarea acestor mașini. Programa prevede că elevii clasei a VIII-a vor studia unel-

tele, utilajele și mașinile simple utilizate în procesul prelucrării metalelor și vor efectua lucrări practice de atelier cu aceste unelte, utilaje și mașini. În clasa a IX-a, în timp ce elevii școlilor medii din orașe și centre industriale vor studia mașinile-unelte (strungul, mașina de frezat, raboteza, mașina de alezat etc.) și vor învăța să le minuiască, cei de la școlile medii din centre agricole vor studia mașinile din centrele agricole vor studia mașinile agricole și vor efectua lucrări practice cu aceste mașini. În continuare, în clasa a X-a, elevii școlilor medii din orașe vor studia automobilul și vor efectua în mod practic toate operațiile legate de repararea, întreținerea și conducerea lui, pe cînd cei de la școlile medii din centrele agricole vor studia tractorul și vor efectua toate operațiile legate de repararea, întreținerea, exploatarea și conducerea acestuia. În clasa a XI-a elevii vor primi cunoștințe despre aparatele, instrumentele și mașinile electrice utilizate în industrie, agricultură și în gospodărie și vor căpăta deprinderi practice în legătură cu construcția, repararea și exploatarea lor.

Ținînd seama de faptul că studiul mașinilor cu aplicații practice necesită cunoștințe tehnice de specialitate, predarea acestei discipline va fi încredințată maștrilor și inginerilor cu experiență în învățămînt, urmînd ca lucrările să se desfășoare în atelier și în întreprinderi pe grupe de câte 15-20 elevi. Împărțirea elevilor pe grupe este determinată de caracterul practic al acestei discipline, organizarea și conducerea lucrărilor neputîndu-se face în condiții bune cu clase întregi de elevi.

Eșalonarea temelor din programa pentru studiul mașinilor cu aplicații prac-

tice are în vedere cunoștințele căpătate de elevi la celelalte discipline și îndeosebi la fizică, precum și respectarea principiului accesibilității, al trecerii de la simplu la complex. În predarea cunoștințelor despre mașini este necesar să se pornească de la explicarea fiecărui lip de mașină prevăzută în programă, a părților lui componente și a principiilor de funcționare, după care elevii vor trebui să vadă cum arată în realitate uneltele sau mașina respectivă și cum funcționează ea, trecînd apoi la efectuarea operațiilor de demontare, montare și minuire. De aceea studiul mașinilor și aplicațiile practice trebuie să se desfășoare în atelier bine înzestrat sau în întreprinderi, în ateliere de reparatii auto, în parcurile de mașini și tractoare ale gospodăriilor agricole de stat, S.M.T.-urilor sau centrelor mecanice. Rezolvarea acestei probleme necesită o strinsă legătură cu întreprinderile din localitate, o bună cunoaștere a specificului întreprinderilor de către profesorii care pot contribui la pregătirea teoretică și practică a elevilor. În această acțiune deosebit de importantă este nevoie de un sprijin efectiv din partea organelor de învățămînt, cărora le revine sarcina de a înlesni și organiza colaborarea dintre școli și întreprinderi pe plan local.

O condiție importantă de care trebuie să se țină seamă în desfășurarea activităților practice este aceea că în procesul muncii elevii să producă material didactic și obiecte utile.

Predarea noilor discipline introduse în planul de învățămînt și efectuarea lucrărilor și aplicațiilor practice la un nivel corespunzător vor contribui, fără îndoială, la adîncirea legăturii dintre școală și viață, la întărirea dragostei pentru muncă a elevilor și la înarmarea lor cu pregătirea multilaterală pe care o cere societatea socialistă tuturor membrilor săi.

C. MIHAI

agricolă

Experiența primului an de predare a cunoștințelor agricole în școlile sătești de cultură generală a arătat că buna desfășurare a lecțiilor teoretice și practice la această disciplină depinde de îndeplinirea unei serii întregi de condiții legate de specificul ei. Valorificînd din plin experiența dobîndită, profesorii de cunoștințe agricole au datoriat să se pregătească temeinic pentru munca lor în noul an școlar, în care predarea acestei discipline s-a extins și la clasele a VI-a și a VII-a.

În primul rînd ei trebuie să-și asigure o bună documentare asupra condițiilor specifice agriculturii locale. Se știe că regulile și recomandările generale ale științei agricole sînt valabile numai dacă în aplicarea lor se ține seama de factorii pedologici și climatici locali. Cunoașterea acestor factori presupune o documentare cît mai completă asupra condițiilor naturale locale, precum și asupra agrotehnicii diferențiate care trebuie să se aplice într-o anumită regiune. De aceea este necesar ca profesorii să consulte literatura agricolă de specialitate, unde, pe baza cercetărilor experimentale executate în toate regiunile țării, se dau numeroase directive agrotehnice concrete care pot servi pentru predarea lecțiilor teoretice și practice. Este bine de asemenea ca

profesorii să discute asupra problemelor agricole concrete ale regiunii în care se află și asupra modului cum trebuie să adapteze lecțiile practice pe teren cu tehnicienii agronomi de la secția agricolă a statului popular raional, de la stațiunile experimentale ale institutelor de cercetări, de la gospodăriile agricole de stat sau școlile de agricultură de diferite specialități.

O sarcină de mare însemnătate a profesorului de cunoștințe agricole o constituie stabilirea unei legături permanente cu gospodăriile agricole socialiste din localitate. Adaptarea cunoștințelor agricole la realitatea locală presupune totodată și participarea școlii la procesul de producție din gospodăriile agricole socialiste, prin munca elevilor, în timpul aplicațiilor practice. Chiar acum, o dată cu începerea cursurilor, conducerea școlii, împreună cu conducerea gospodăriei respective trebuie să întocmească un program comun de acțiune, în care să se prevadă în special următoarele elemente: terenurile ce vor fi atribuite pentru practica elevilor, felul cum vor fi folosite aceste terenuri, uneltele și materialele necesare, delegații gospodăriei care se vor ocupa permanent de buna desfășurare a practicii. Stabilind o legătură permanentă cu gospodăria agricolă colectivă sau de stat din localitate, profesorii care predau cunoștințele agricole vor putea să se documenteze și în privința problemelor specifice ale agrotehnicii diferențiate din regiunea respectivă.

Trebuie organizate din vreme lucrările pregătitoare pe lotul școlar. Pentru cursul de cunoștințe agricole, lotul școlar reprezintă o ilustrare cu elemente concrete a lecțiilor teoretice de bază. Multe asemenea lecții se predau direct pe teren, lîngă parcelele cultivate. Pentru ca munca pe lot să se desfășoare cît mai bine, este necesar să asigurăm înzestrarea lui materială, să stabilim temele de exploatare și de experimentare sau de demonstrații și să întocmim planul de cultură.

Prin înzestrarea materială înțelegem în primul rînd procurarea uneltelor. Trebuie să procurăm apoi din vreme, în cantități suficiente, semințe, puieți, răsaduri și răsadnice, îngrășăminte etc. astfel încît lucrările practice să decurgă curent și cu maximum de eficacitate instructivă. Trebuie să asigurăm de asemenea împrejmuirea lotului, parcelarea lui și plantarea perdelei de protecție contra efectelor negative ale vîntului.

Temele de exploatare le vom stabili în funcție de programa școlară și de plantele agricole indicate a se cultiva în regiune, prevăzînd și normele agrotehnice de cultură a plantelor respective. La fel, temele experimentărilor și demonstrațiilor vor indica subiectele acestora și modalitățile practice de efectuare. Planul de cultură concretizează în mod analitic întreg programul de activitate al lotului școlar, pe baza temelor stabilite și a materialelor de care dispunem. Într-o formă mai sintetică planul de cultură se poate prezenta ca un tabel în care se prevăd: lista plantelor ce se vor cultiva pe parcelele lotului, suprafața ce revine fiecăreia, cantitatea de sămînță sau numărul de puieți de plantat, calendarul executării aplicațiilor practice în legătură cu principalele lucrări agricole.

Multă atenție trebuie acordată și procurării materialului didactic.

Pentru lecțiile despre sol, lecții care se predau încă în primul trimestru la clasa a V-a, trebuie să pregătim din vreme colecții de roci și minerale, planșe sau diapozitive reprezentînd microorganismele din sol, mostre cu elementele componente ale solului, probe de sol și profile de sol caracteristice solurilor zonale din regiunea în care se află școala. Pentru capitolul referitor la îngrășăminte vom pregăti o colecție de îngrășăminte chimice azotate, fosfatice și potasice, mostre de îngrășăminte bacteriene și altele. Pentru capitolul despre seminte este necesară o colecție cît mai completă de seminte de plante agricole, seminte de buruieni, utilaj pentru executarea demonstrațiilor de încercare a facultății germinative a semintelor etc. Pentru predarea importantelor capitole din fitotehnie (clasa a VI-a) despre caracterele botanice ale plantelor de cultură (cereale, leguminoase, textile, uleioase, furajere etc.) care se predau în timpul toamnei și iernii, trebuie să culegem cantități suficiente de plante agricole întregi și să le ierbarizăm cu grijă, spre a le putea folosi la vreme pentru explicații. De asemenea, putem începe de pe acum și desenarea diferitelor planșe intuitive reprezentînd assolamente, secțiuni prin mașini etc.

Problema pregătirii în vederea predării cunoștințelor agricole trebuie să constituie o preocupare de căpetenie pentru conducerea școlilor și cadrele didactice de specialitate.

S. PETRE

Elevii din școlile Capitalei vizitează întreprinderea de construcții metalice și aparataj



PROGRAME NOI

Pe baza modificărilor aduse planurilor de învățământ ale școlilor de cultură generală, pentru acest an școlar programele de învățământ au fost revizuite și îmbunătățite. Pentru unele discipline noi introduse în planurile de învățământ, cum ar fi cunoștințele elementare de producție industrială și studiul mașinilor cu aplicații practice, ca și pentru alte discipline, s-au elaborat programe noi.

În elaborarea sau îmbunătățirea programelor actuale s-a urmărit realizarea unei mai strinse legături a cunoștințelor transmise elevilor cu realitățile construcției socialiste și cu aplicațiile practice ale acestor cunoștințe în industrie și agricultură, precum și înlăturarea unor chestiuni de amănunt, neesențiale, în vederea lichidării supralincării elevilor.

Totodată, noile programe accentuează caracterul educațional al lecțiilor în vederea dezvoltării la elevi a dragostei față de patrie și de Partidul Muncitoresc Român.

Prezentăm mai jos câteva din noile programe de învățământ.

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ.

La lectura literară, conținutul programei oferă profesorilor posibilități multiple de a sădi în sufletele elevilor sentimente de dragoste și devotament față de patrie, de poporul muncitor și de partid, prin alegerea unor texte literare care să înfățișeze realități din acești ani glorioși de luptă, de transformări sociale sub conducerea partidului, imagini din viața și lupta comuniștilor. Prin conținutul lor bogat în

valori morale și estetice, aceste texte literare vor contribui la dezvoltarea în sufletele elevilor a convingerilor comuniste și le vor aprinde dorința de a-și daruia forțele și priceperea pentru cauza poporului muncitor.

La gramatică s-a accentuat caracterul practic al predării, insistându-se mai mult asupra exercițiilor și aplicațiilor practice.

La teoria literaturii (clasa a VIII-a), pe lângă unele texte din literatura populară și

clasică, noua programă cuprinde mai multe texte pe teme actuale din literatura contemporană, texte ce vor fi cuprinse într-o broșură care va apărea în curând, ca anexă la manual.

Programa recomandă să se acorde toată atenția speciilor literare noi introduse (imnul, cîntecul, reportajul literar, pamfletul) și textelor pentru exemplificarea diferitelor specii și genuri literare.

Noua programă prevede și 18 ore de gramatică la clasa a VIII-a și câte 9 ore la clasele a IX-a și a X-a, în care se vor face lecții aplicative.

PROGRAMELE DE MATEMATICĂ pun accent mai mare pe legarea cunoștințelor de viața înconjurătoare, pe utilizarea în componerea problemelor a datelor din diverse domenii ale tehnicii, din agricultura socialistă și din celelalte sectoare ale economiei naționale.

Programele cuprind mai multe probleme cu caracter practic și lucrări practice de măsurători sau de determinare a unor dimensiuni, ceea ce va contribui la cunoașterea de către elevi a realităților din industrie și agricultură și le va trezi dorința de a lucra în aceste sectoare.

LA FIZICĂ ȘI CHIMIE s-au elaborat programe noi pentru toate clasele VI—XI, la alcătuirea lor ținându-se seamă de necesitatea de a-i pregăti pe elevi pentru o contribuție activă la dezvoltarea economică a țării.

Alte programe pentru clasele VI—VII cit și în programele pentru clasele VIII—XI, s-au introdus teme asupra unor aplicații practice ale fizicii și chimiei în industrie, agricultură, construcții, cum sînt: folosirea firului cu plumb și a nivelei cu bulă de aer în construcții, aplicații ale vaselor comunicante în agricultură, folosirea bioxidului de sulf, îngrășăminte chimice agricole, aplicații ale motoarelor cu reacție în aviație, ultrasunetele și aplicațiile lor în tehnică etc.

Programele cuprind teme legate de dezvoltarea diferitelor ramuri ale industriei în țara noastră, de realizările științei și tehnicii sovietice, arătînd elevilor posibilitățile nelimitate de dezvoltare a științei și tehnicii în orînduirea socialistă.

NOILE PROGRAME DE GEOGRAFIE urmăresc în primul rînd ca elevii să cunoască bogățiile și frumusețile patriei, realizările înfăptuite sub conducerea partidului, pun un mai mare accent pe latura educativă a lecțiilor.

Programa pentru clasa a V-a urmărește să adîncească educarea în spirit științific-materialist a elevilor prin transmiterea primelor noțiuni despre univers și despre nașterea sistemului nostru solar.

Suprimînd unele amănunte neesențiale, programele de geografie a R.P.R. pentru clasele VII și XI cuprind lecții noi privind pe vecinii noștri, relațiile strînse cu aceștia în trecut și astăzi, o privire de ansamblu asupra orașului București. Programele leagă cunoștințele de geografie fizică de importanța economică a bogățiilor țării.

În programele pentru clasele V, VI și IX s-a prevăzut un număr sporit de ore pentru studiul geografiei U.R.S.S., țara care construiește comunismul, au apărut lecții noi despre țările care s-au eliberat de sub jugul colonialismului, se subliniază mai mult rolul partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste, cit și al celor din țările capitaliste și dependente.

Programa de geografie pentru clasa a III-a, privitoare la geografia regiunii, are scopul de a face cunoscute elevilor satul (orașul), raionul și regiunea în care trăiesc, de a le dezvolta dragostea față de țîutul natal, de a-i familiariza cu primele noțiuni de geografie fizică.

MANUALE NOI

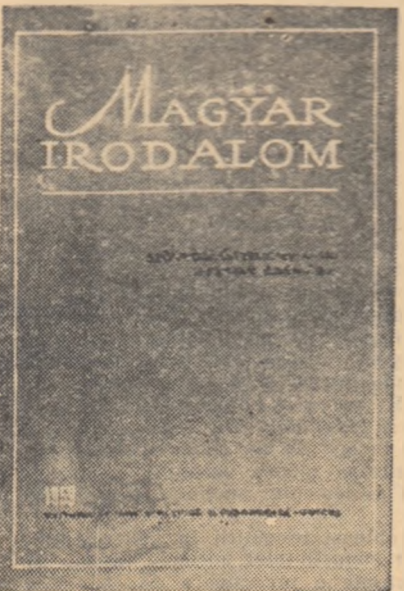


CUNOSTINTE AGRICOLE

MANUAL PENTRU CLASA VI-a



FIZICA



MAGYAR IRODALOM

83 de titluri de manuale noi, originale, în limba romînă și în limbile naționalităților conlocuitoare, se vor afla în anul acesta la îndemîna cadrelor didactice și a elevilor. Se numără printre ele manuale de limba romînă — atît pentru școlile cu limba de predare romînă, cît și pentru școlile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare — manuale de limba rusă, culegeri de texte din literatura maghiară, manuale de limba engleză, de limba franceză și de limba germană, manuale de latină etc.

Pentru înarmarea elevilor cu bazele concepției materialist-dialectice despre societate apar manuale de economie politică și socialism științific, precum și noi manuale de istorie.

O deosebită atenție s-a acordat editării manualelor menite să contribuie la întărirea legăturii învățămîntului cu viața. Apar astfel manuale noi de matematică, fizică, chimie, biologie, geografie, al căror conținut este strîns legat de problemele practice. De asemenea, s-au tipărit manuale de lăcătușărie și tîmplărie, precum și manuale de cunoștințe agricole pentru clasele V-VII.

În același timp apar 83 de titluri noi, originale de manuale pentru școlile profesionale și tehnice, printre care se numără manualele „Construcții de clădiri” (în trei volume), „Exploatarea minierei”, „Electrotehnică” etc.

Prezentăm mai jos cîteva din noile manuale.

„LECTURI LITERARE” PENTRU CLASA A VII-A cuprinde, într-o expunere cronologică, unele dintre cele mai valoroase opere ale literaturii noastre. Însotite de noțiuni de teorie literară pe măsura înțelegerii elevilor. Manualul conține texte din operele marilor noștri scriitori clasici, precum și numeroase texte din literatura actuală care reflectă în imagini de o reală valoare artistică cuceririle poporului muncitor, lupta eroică pentru construirea socialismului.

Este de subliniat că, față de manualele din anii trecuți, manualul acesta cuprinde compuneri-lecturi și compuneri-teme ce vor constitui un îndreptar pentru elevi atît în ceea ce privește analiza și sinteza literară, cît și în ceea ce privește creația lor originală.

„ISTORIA PATRIEI” PENTRU CLASA A IV-A este un manual care înfățișează într-un limbaj simplu, pe înțelesul copiilor, fapte și evenimente din istoria poporului nostru, explicate în lumina documentelor de partid și de stat. Toate capitolele manualului sînt astfel alcătuite încît elevii să desprindă ideea că poporul este făuritorul istoriei.

Lecțiile sînt însoțite de texte ilustrative din literatura beletristică și de numeroase fotografii.

„ISTORIA PATRIEI” PENTRU CLASA A VII-A prezintă periodizarea istoriei poporului nostru la un nivel accesibil elevilor din clasa respectivă, insistînd în mod deosebit asupra perioadei de trecere de la o orînduire socială la alta (de la sclavagism la feudalism, de la feudalism la capitalism și de la acesta la socialism). În manual se acordă multă atenție problemei formării poporului român. În toate capitolele se reliefează rolul maselor populare în desfășurarea procesului istoric, ca și contribuția poporului român la progresul și dezvoltarea culturii universale.

„TRIGONOMETRIA” PENTRU CLASA A X-A. Apărînd în două ediții — una pentru clasa a X-a reală și cealaltă pentru clasa a X-a umanistică — manualul

de trigonometrie urmărește în primul rînd să ajute pe profesori în realizarea sarcinilor lor de a lega teoria de practică. În acest scop se tratează în mod special o serie de chestiuni teoretice care au o largă aplicare în producție și se dau numeroase exerciții și probleme aplicative.

„FIZICA” PENTRU CLASA A XI-A tratează problemele de optică și structura materiei la un nivel ridicat, corespunzător pregătirii elevilor din ultimul an al școlii medii. Manualul prezintă problemele în strînsă legătură cu producția. De asemenea, sînt subliniate realizările cele mai noi ale fizicienilor din țările socialiste și din întreaga lume.

„CHIMIA ORGANICĂ” PENTRU CLASA A XI-A înfățișează numeroase aspecte ale industriei noastre chimice în plină dezvoltare, tratînd o serie de metode de valorificare a bogățiilor țării. Elevii vor afla astfel cum se valorifică în țara noastră sarea, petrolul, stuful etc., în vederea ridicării nivelului de trai al celor ce muncesc. De asemenea ei vor cunoaște cum se fabrică masele plastice, materialele colorante, medicamentele — produse fabricate în prezent de industria noastră chimică și care în trecut se importau.

„BAZELE DARVINISMULUI” PENTRU CLASA A XI-A. Intemeiat pe concepția materialist-dialectică despre viață, manualul prezintă problemele biologiei în lumina acestei concepții, combătînd curentele idealiste, mecaniciste, pseudo-științifice. El cuprinde numeroase exemple legate de flora și fauna țării noastre, vorbește despre activitatea unor biologi romîni de seamă, ca și despre contribuția științei ruse și sovietice la dezvoltarea biologiei.

Figurile și planșele colorate, executate artistic contribuie la valoarea instructiv-educativă a manualului.

„MANUALUL DE GEOGRAFIE” PENTRU CLASA A III-A. Înfățișînd geografia regiunii București, acest manual constituie prima încercare de a prezenta, la nivelul clasei a III-a, conținutul geogra-

fiei regionale, pentru a-l înarma pe elevi cu cunoștințe temeinice despre viața înconjurătoare. Manualul se bazează pe înțelegerea concretă din orizontul local, urmînd firul descrierii de la cunoscut la necunoscut, de la apropiat la depărtat.

„CUNOSTINTE AGRICOLE” PENTRU CLASA A VI-A tratează probleme de cultură a cerealelor și creșterea animalelor. Noțiunile principale privitoare la aceste probleme sînt prezentate la nivelul înțelegerii elevilor. Se stăruie în mod deosebit asupra metodelor agrotehnice înaintate. Cifrele comparative cuprinse în manual cu privire la rezultatele diferitelor recolte obținute pe terenurile gospodăriilor agricole colective și pe ogoarele țărănilor individuali îi vor convinge pe elevi asupra superiorității sectorului socialist al agriculturii, asupra avantajelor muncii în comun cu mijloace mecanizate.

„CUNOSTINTE AGRICOLE” PENTRU CLASA A VII-A. Acest manual completează cunoștințele agricole studiate de elevi în clasa a VI-a, prezînd noțiuni despre pomicultură și viticultură. El cuprinde, de asemenea, două capitole despre mașini agricole și tractoare și despre organizarea muncii în unitățile agricole socialiste. Numeroasele referiri la hotărîrile și directivele partidului și guvernului îi vor lămuri pe elevi asupra unor importante probleme ale construirii socialismului în țara noastră.

Manualul va putea fi folosit și de părinții elevilor din mediul rural, contribuind astfel la culturalizarea maselor, la răs-pîndirea cunoștințelor celor mai noi în domeniul practicii agricole.

„LUCRARI PRACTICE DE TIMPLĂRIE” PENTRU CLASA A V-A cuprinde variate cunoștințe tehnice și tehnologice privind structura și proprietățile lemnului, prelucrarea lui, precum și indicații cu privire la mînuirea uneltelor și mașinilor folosite în munca din atelierul de tîmplărie. De asemenea, în manual se dau indicații elementare de desen și cunoștințe în legătură cu operațiile de bază în lucrările de tîmplărie.

La sfîrșitul manualului se arată modul de executare a unor obiecte din lemn, ca aplicare a operațiilor de prelucrare preluate în cursul anului.

„PRELUCRAREA MANUALA A METALELOR, LUCRARI PRACTICE DE ATELIER” PENTRU CLASA A VI-A ȘI CLASA A VII-A este un manual cu ajutorul căruia elevii vor căpăta cunoștințe cu privire la principalele procedee de prelucrare manuală a metalelor, la uneltele și mașinile folosite în acest scop, la confecționarea unor obiecte din metal — de la unelte simple la aparate de laborator și chiar la unele mașini mai puțin complicate.

De asemenea, manualul cuprinde noțiuni cu privire la schițarea pieselor, citirea desenelor tehnice, organizarea rațională a muncii etc.